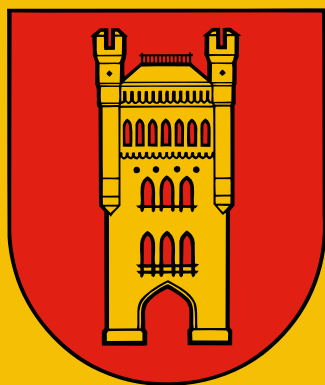

GALANTSKE NOVINY

Ročník III. / 2025

č. 4 / APRÍL

časopis pre občanov mesta Galanta

41. ročník Beh Galantou - Beh oslobodenia

Milí Galantania, vážení čitatelia Galantských novín!

Mesiac apríl bol pre naše mesto plný výnimočných udalostí, na ktoré môžeme byť právom hrdí. Stretli sme sa, prežili spolu veľa krásnych chvíľ a znovu sme si pripomenuli, aké dôležité je spájať ľudí a uctiť si hodnoty, na ktorých stojí naša spoločnosť. Vždy bolo mojim krédom ľudí spájať a nie rozdeľovať – preto som rád, že práve apríl v Galante ponúkol množstvo príležitostí, ktoré nás spojili. Spojili nás ako rodinu, komunitu, ako susedov, ako priateľov. Začiatok mesiaca patrilo výnimočnému športovému podujatiu Behu Galantou – Behu oslobodenia, ktorý už po 41. raz, tentokrát 12. apríla 2025, rozhybal naše mesto. Radosť zo športu, ale aj spoločného stretnutia na čerstvom vzduchu, to všetko vytvorilo nádhernú atmosféru, ktorú sme si užili naplno. Tento rok som sa rozhodol pridať aj ja – ako účastník tzv. Behu zdravia, a verím, že tak ako ja, aj mnohí z vás vnímajú šport ako skvelý spôsob, ako si udržať dobrú kondíciu a čistú myseľ. O tri dni neskôr, 15. apríla, sme v Galante privítali detského ombudsmana Jozefa Mikloška, ktorý pripravil podnetné stretnutie s pedagógmi a rodičmi. Diskusia o právach detí, ale aj o možnostiach, ako im vytvoriť bezpečnejšie a podnetnejšie prostredie, bola veľmi prínosná. Počas veľkonočného obdobia sme si užili aj tradičnú nedeľnú rodinnú opekačku, ktorá spojila generácie. Vzájomné rozhovory, vôňa ohňa, smiech detí a pokojné chvíle s najbližšími – aj to je súčasťou života v našom meste. Významnou udalosťou mesiaca bol aj galavečer oce-

ňovania osobností mesta Galanta za rok 2024. Teda ľudí, ktorí nás svojim životom, prácou a hodnotami inšpirujú a posúvajú dopredu. Tento večer plný silných a emotívnych momentov sa konal 23. apríla. Mnohé osobnosti, ktorí nezištne pracujú pre dobro iných, boli zaslané ocenené a stali sa inšpiráciou pre nás všetkých. Všetkým oceneným ešte raz srdečne blahoželim a ďakujem za ich prínos pre Galantu. 24. apríl 2025 sa zapíše do histórie mesta ako deň, kedy Galantu navštívil prezident Slovenskej republiky Peter Pellegrini. Jeho návšteva bola prejavom úcty nielen voči nášmu mestu, ale celému okresu, a ocenil aj prácu, ktorú spoločne robíme pre jeho rozvoj. A napokon, všetky tieto výnimočné udalosti boli krásnym predvojom toho, čo nás čaká začiatkom mája – mesiaca lásky. Odštartujeme ho 1. mája oslavami Sviatku práce. Tento rok ich pripravujeme vo veľkom štýle a už teraz vás srdečne pozývam – čaká nás hudba, pohyb, dobrá nálada a stretnutia, na ktoré sa oplatí prísť. Osobitné miesto bude patriť aj spomienke na 80. výročie oslobodenia nášho mesta, ktoré si dôstojne uctíme 7. mája pri Pamätníku SNP. Tento rok sme pripravili nový priebeh slávnosti s emotívnym programom – slovenská hymna zaznie v špecif-

kej úprave pre ženský spevácky zbor a počas kladenia vencov zaznie v podaní huslistu Marka Rajta motív zo slávnej skladby z filmu Schindlerov zoznam. Verím, že pôjde o silný a dôstojný zážitok, hodný okrúhleho výročia. Aj vďaka týmto udalostiam sa potvrdzuje, že Galanta nie je len mestom, kde bývame. Je to miesto, ktoré má srdce – a to bije v nás všetkých.

Prajem vám pokojný apríl a veľa síl do ďalších dní.

*Mgr. Peter Kolek
primátor mesta Galanta*

Meranie rýchlosti jazdy a zóna 30

12. marca 2025 na základe požiadavky občanov mesta Galanta, ktoré boli sprostredkované v rámci interpelácie poslancom mestského zastupiteľstva, zástupca náčelníka Mestskej polície Galanta Gabriel Lipkovics zorganizoval v spolupráci s Okresným dopravným inšpektorátom v Galante meranie rýchlosti jazdy vo vybraných lokalitách mesta. Do pracovného plánu výkonu služby boli na žiadosť občanov zapracované lokality ako ul. Športová, ul. Priečna, ako aj ul. Šafáriková, kde bola zohľadnená najmä požiadavka riaditeľky ZŠ SNP, ktorá kladie veľký dôraz na bezpečnosť žiakov základnej školy pri prechádzaní cez komunikáciu. Lokality ul. Priečna a ul. Športová patria do zóny s maximálne povolenou rýchlosťou jazdy 30 km/h. **Ako sa správať v Zóne 30km/h?** Jazdite opatrne, maximálnou rýchlosťou 30 km/h,

dávajte pozor na chodcov. **CIEĽ ZÓNY 30 km/h:** dosiahne sa spomalenie dopravy a tým väčšia bezpečnosť, zlepšia sa podmienky na bývanie a život v zóne, zníži sa počet dopravných značiek, zmierni sa hlučnosť a eliminuje sa tranzitná doprava, ulice „patria“ miestnym. Počas vykonanej akcie zameranej na dodržiavanie rýchlosti jazdy hliadky Mestskej polície Galanta a Okresného dopravného inšpektorátu Galanta počas vykonanej bleskovej akcii zaznamenali niekoľko porušení zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, pri nedodržaní maximálne povolenej rýchlosti jazdy. Preto po vzájomnej dohode sa v týchto tzv. bleskových akciách bude naďalej pokračovať. - R -

GALANTSKÉ NOVINY

Mesačník GALANTSKÉ NOVINY, časopis všetkých obyvateľov mesta Galanta, registrovaný Ministerstvom kultúry SR, evidenčné číslo 6095/23/PT, ISSN: 2730-0765.

Vydáva: Mesto Galanta, Mierové námestie 940/1, 924 18 Galanta, IČO: 00305936.

E-mail: galantskenoviny@gmail.com. REDAKCIA: Mgr. Alena JAŠŠOVÁ,

Vydavateľstvo "Helena", Šaľa (IČO: 34644237), Tel.: 0903 516 499.

Preklad: Mgr. Lilla Csillagová. Redakčná rada: predseda Juraj Stern, členovia: Mgr. Zsolt Barczy, Mgr. Lucia Galambosová, Ing. Zoltán Kóvágó, Mgr. Miroslav Štibráni. Fotky na titulnej strane: Marek Koller, Mária Májeková.

Tlač: VALEUR, s. r. o., Dunajská Streda; Vyšlo: 23. apríla 2025, náklad 7500 kusov, zadarmo.

Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich výlučne vydavateľ. Autori článkov, grafiky, zverejnených v tomto vydaní, ako aj jazykovej korektúry, si v zastúpení vydavateľom vyhradzujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a na verejný prenos článkov, ako aj na verejné rozširovanie rozmnožených týchto článkov v zmysle §33 ods. 1. písm. a) a d) autorského zákona. Akékoľvek použitie článkov, jeho častí, fotografie, grafiky, mechanicky či elektronicky, aj v inom ako slovenskom jazyku, bez povolenia VYDAVATEĽA je zakázané. Redakcia si vyhradzuje právo krátenia článkov. Za kvalitu originálu fotiek zodpovedá autor, nie vydavateľ.

Ing. Zoltán Kővágó uspel vo výberovom konaní mestských spoločností v Galante

V Galante dochádza k významnej zmene vo vedení dvoch mestských spoločností. Ing. Zoltán Kővágó, rodák z Galanty, bol zvolený za nového konateľa spoločností BYSPRAV spol. s r. o., a GALANTATERM spol. s r. o. Zoltán Kővágó študoval na gymnáziu v Galante a následne na Slovenskej technickej univerzite v Bratislave. Po ukončení štúdia pracoval na Ústrednom daňovom riaditeľstve SR a následne sa venoval podnikaniu v oblasti stavebníctva a správy nehnuteľností. V súčasnosti je tiež poslancom Mestského zastupiteľstva v Galante, predsedom Komisie investičnej výstavby, životného prostredia, kultúrnych pamiatok, dopravy a verejného poriadku, členom Komisie finančnej a správy majetku a členom Komisie transparentnosti. Vo výberovom konaní uspel v oboch pozíciách, pričom na miesto konateľa spoločnosti GALANTATERM bol jediným uchádzačom, kým na pozíciu konateľa spoločnosti BYSPRAV sa prihlásili traja kandidáti. Spoločnosť GALANTATERM bola založená pred tridsiatimi rokmi a vznikla na základe využitia geotermálnych vrtov v meste. „Zabezpečuje výrobu a distribúciu tepla a teplej úžitkovej vody sídliska Sever, Gawest, Nemocnice s poliklinikou Sv. Lukáša a ďalších zazmluvnených prevádzok geotermálnou energiou, prostredníctvom odovzdania tepelnej energie horúcej geotermálnej vody cez výmenníky tepla vykurovaciemu systému, no alternatívne aj prostredníctvom plynovej kotolne,“ objašňuje nový konateľ. Spoločnosť BYSPRAV je na druhej strane správcovská organizácia pre takmer 2000

bytov, ktorá okrem správy bytov zabezpečuje dodávku tepla a teplej vody v meste pre približne 3 500 bytov a nebytových priestorov vrátane budov občianskej vybavenosti a štátnej a verejnej správy, a to prostredníctvom dvoch kotolní s príslušnými výmenníkovými stanicami a rozvodov po celom meste. „Medzi oboma spoločnosťami existuje významný prienik, preto má logiku, aby ich riadil jeden konateľ. Musí obsiahnuť obdobné problémy v oboch sférach a nájsť synergiu medzi nimi,“ vysvetľuje Ing. Kővágó. Vo svojej novej funkcii sa chce zamerať na niekoľko technických a ekonomických aspektov riadenia spoločností. „Mojou úlohou bude aj zistiť ekonomické možnosti prípadného ďalšieho geotermálneho vrtu a preskúmať potenciál reinjektáže – procesu, pri ktorom by sa odvádzané teplo vracalo späť do zeme, čo je optimálny a ideálny stav, ale zároveň predstavuje obrovskú investíciu,“ predstavuje svoje plány. „Musím osloviť organizácie a projektantov, ktorí dokážu tieto možnosti vypočítať a zhodnotiť. Zároveň musím zabezpečiť bežný chod oboch spoločností, ale pridanou hodnotou by mali byť práve tieto strategické rozhodnutia pre budúcnosť,“ dodáva. Vzhľadom na jeho skúsenosti v stavebníctve, správe nehnuteľností a jeho pôsobenie v mestskom zastupiteľstve a v kľúčových komisiách sa očakáva, že Ing. Zoltán Kővágó prinesie do riadenia mestských spoločností nový pohľad a odborné znalosti.

- R -

Deň otvorených dverí na ZŠ Gejzu Dusíka

14. marca 2025 bolo v našej ZŠ Gejzu Dusíka v Galante rušno a veselo. Deň otvorených dverí určený najmä pre rodičov a budúcich prvákov sa niesol v príjemnej a inšpiratívnej atmosfére. Návštevníci mali možnosť zažiť školu v plnej prevádzke – vidieť, ako učíme, ako pracujeme s deťmi a čo tvorí hodnotový základ našej školy. Podujatie otvorila riaditeľka školy Mgr. Lucia Morovičová slávnostným privítaním vo vestibule školy za účasti pána primátora Mgr. Petra Koleka, vedúcej oddelenia školstva Mgr. Kataríny Barcziovej

a metodičky školstva Mgr. Renáty Zsidóvej. Následne si hostia mohli pozrieť otvorené hodiny na prvom stupni, ktoré si pre nich pripravili naše pani učiteľky – ukážky daltonských blokov ako Hry s vybranými slovami, Zábavnú matematiku či Od slabiky k vete. Blokované vyučovanie na zaujímavé témy ako Svetový deň recyklácie, Človek a zdravie a Grécke písmeno π. Nechýbala ani tvorivá aktivita – práca so stavebnicou LEGO pod vedením pani učiteľky Drahošovej, ktorá vedie u žiakov obľúbený krúžok. Atmosféra v triedach bola srdečná, deti aktívne a rodičia si mohli na vlastné oči overiť, že vzdelávanie v našej škole je nielen efektívne, ale aj motivujúce. Po otvorených hodinách sme sa presunuli do priestorov modernej školskej jedálne, kde sa uskutočnilo

stretnutie vedenia školy s rodičmi. Počas neformálnej diskusie sme predstavili našu víziu a hodnoty školy, prístup k vzdelávaniu, ako aj novinky spojené s nástupom kurikulárnej reformy. Na záver sme hosti previedli celou školou – odbornými učebňami, oddychovými zónami, priestormi ŠKD a ďalšími zaujímavými miestami, ktoré dotvárajú školské prostredie. Chceme sa srdečne poďakovať všetkým, ktorí sa prišli pozrieť na náš Deň otvorených dverí. Veríme, že si deti aj rodičia odniesli príjemné zážitky a že sme im pomohli pri rozhodovaní, ktorá škola bude pre ich ratolesť tou najlepšou voľbou. 10. – 11. apríla 2025 sa uskutočnil zápis malých návštevníkov do 1. ročníka základnej školy.

text, foto: ZŠ Gejzu Dusíka Galanta

„V živote ma najviac napĺňa rodina a pri športe práca s mládežou,“ hovori poslanec Mestského zastupiteľstva v Galante Peter Tomič.

Peter Tomič nie je len ďalším hlasom v mestskom zastupiteľstve. Jeho životný príbeh sa začal písať v ďalekej Juhoslávii, odkiaľ ho cesty osudu priviedli späť do Galanty, kde absolvoval štúdium na Gymnázium Janka Matúšku. Dnes ho poznajú takmer všetci – jeho charakteristický hlas sa stal neodmysliteľnou súčasťou športových podujatí naprieč celým regiónom – od dedinských zápasov siedmej ligy až po prestížne stretnutia najvyššej úrovne. No jeho ambície siahajú ďalej ako k športovým mikrofónom. Obyvatelia Galanty mu už druhýkrát prejavili dôveru v komunálnych voľbách, čím potvrdili jeho miesto medzi tými, ktorí aktívne formujú budúcnosť mesta. Ako nezávislý poslanec prináša do zastupiteľstva nielen sviežu energiu, ale aj priamy hlas občanov. Aktuálne pracuje v Sociálnej poisťovni v Galante, no jeho srdce bije pre rodinu, šport a mesto.

• Vaša cesta do komunálnej politiky je úzko spojená so športom. Ako ste sa dostali k poslanskej mandátu?

- K poslanectvu som sa dostal prirodzene. Ešte predtým, ako som sa stal poslancom prvýkrát, som pôsobil v komisii športu. Vždy som mal blízky vzťah s vedením mesta a mesto dobre poznám, keďže vyše 25 rokov pomáham s organizáciou Behu Galantou. Táto dlhoročná komunikácia s mestom a občanmi vytvorila spojenie, z ktorého prirodzene vyplynulo, že som sa stal poslancom.

• V Galante Vás každý pozná pod prezývkou Mano, oslovujú Vás tak všetci. No tiež ste známy ako moderátor a organizátor mnohých športových podujatí. Čo Vás priviedlo k tejto činnosti?

- Moja cesta k moderovaniu začala pomerne nenápadne. Keď som pred tridsiatimi rokmi skončil s aktívnym futbalom, štafetu prebral môj päťročný syn. Na detských turnajoch v hale bolo potrebné robiť štatistiky, a keďže som 25 rokov pracoval na Štatistickom úrade, čísla boli mojim koníčkom. A keďže nebolo nikoho, kto by podujatie moderoval a ja som dosť výrečný, vzal som mikrofón do ruky. Postupne som sa stal futbalovým hlá-

satelom v Galante, kde sa hrala tretia liga. Neskôr som moderoval v Šali druhú a v Sereďi prvú ligu. Okrem toho som v roku 1997 začal behávať Beh Galantou a ďalšie preteky po Slovensku i v zahraničí. Všade som videl moderátorov, ktorí mi pripadali veľmi slabí. Keď som v roku 2012 po operácii kolena nemohol behať, prevzal som miesto moderátora tu v Galante a postupne ma začali oslovovať aj z iných miest. Dnes moderujem hokejové turnaje, rybárske preteky, futbal, basketbal a rôzne športové udalosti po celom západnom Slovensku.

• Odkiaľ čerpáte energiu a motiváciu pre všetky tieto aktivity?

- Veľmi rád chodím na tieto akcie a ešte radšej sa potom večer vraciam domov, keď som unavený. Volakedy ma čakala kompletná rodina, teraz už len manželka Renáta, niekoľko detí Dušan a Ivana žijú pri Bratislave. Ale určite manželka a deti sú tí, ktorí ma držia nad vodou.

• Prezradíte čitateľom, ako relaxujete a dobíjate si baterky po náročnom dni?

- Stále aktívne, inak by som si to nevedel predstaviť. Mojim hlavným koníčkom je teraz bicyklovanie, keďže som musel prejsť z behu na bicykel. Mám taký opáchny režim – vstávam okolo 3:30, zoberiem bicykel a idem na Kaskády, keď nikde nikoho niet. Mnohí mi potom volajú, aby sme sa išli spolu bicyklovať, ale ja odmietam. Potrebujem si vyčistiť hlavu, takže ten bicykel, prechádzky a turistika sú pre mňa ideálnym relaxom, kde nechcem nikoho vidieť. (smiech)

• Čo vás v živote najviac teší a napĺňa mimo pracovných povinností?

- Pri športe ma napĺňa práca s mládežou. Hoci napríklad taký beh v Košiciach priláka tisíce bežcov, čím kvantitatívne preyšuje Beh Galantou, v niečom ich predčímam – u nás sa na štartovaciu čiaru postaví neuveriteľných 550 detí vrátane 120 najmenších škôlkarov. Takýto zápal mladej generácie pre pohyb je našim jedinečným úspechom, ktorý ani veľkomestské podujatia nedokážu napodobniť. Pre mňa je mládež veľkou bu-

dúcnosťou športu, aby sa ten šport nevytratil. A potom je to, samozrejme, moja rodina. K tomu už spomínaná turistika, veľa cestujeme, v septembri sa chystáme do Paríža.

• Kedy to všetko stíhate?

- Veď to vám hovorím, vstávam o štvrté ráno. (smiech)

• Máte nejaký nesplnený sen alebo túžbu?

- Chcem byť zdravý, mať peknú rodinu, chodiť po svete, cestovať. Chcem sa ľuďom pozrieť priamo do očí a vidieť, že sú spokojní, keď mi povedia: „Ďakujeme, Peter, že si toto v meste spravil, to sa ti podarilo.“ Skrátka, nič také náročné, úplne obyčajné veci.

• Ako poslanec máte ambíciu zlepšiť kultúrny a športový život v Galante. Dá sa to?

- Bohužiaľ, aj keď by sme to veľmi chceli zlepšiť, narážame na finančné limity. Sme dobrý kolektív, či už v kultúrnej komisii alebo v športovej. Problém je, že štát posielal samosprávam čím ďalej, tým menej peňazí. Radi by sme opravili všetky chodníky, spravili by sme pre ľudí všetko, len tento štát nepraje samosprávam. Napriek tomu sa snažíme pre mesto urobiť maximum. Tá zmena je v meste viditeľná a určite v tom budeme pokračovať.

- Mária Májeková

PaedDr. Katarína Kováčová je nová koordinátorka Parlamentu mládeže mesta Galanta

V priestoroch Centra voľného času Spektrum v Galante sme sa stretli s jeho riaditeľkou PaedDr. Katarínou Kováčovou, ktorá na začiatku tohto roka prevzala aj úlohu koordinátorky Parlamentu mládeže mesta Galanta (PMMG).

Životné zvraty niekedy prinášu tie najlepšie príležitosti. Presne to sa stalo aj Kataríne Kováčovej, ktorá po 24 rokoch pedagogickej práce na Základnej škole vo Veľkých Úľanoch, kde pôsobila aj ako zástupkyňa riaditeľa, spravila odvážny krok do neznáma. „Podala som výpoveď bez toho, aby som vedela, kam ma vietor zaveje,“ spomína s úsmevom na prelomový moment vo svojej kariére. Pri hľadaní práce narazila na výberové konanie na pozíciu riaditeľa v Centre voľného času Spektrum v Galante, no nebola si istá, či to bude práca pre ňu a čo všetko obnáša. Napriek počiatočným pochybnostiam sa rozhodla informovať priamo na mieste. Bývalá riaditeľka ju privítala s radosťou, že môže niekomu odovzdať štafetu. „Po rozhovore o náplni práce a jednodňovej návšteve som sa nakoniec rozhodla prijať túto výzvu. Dnes po piatich rokoch vo funkcii

riaditeľky hodnotím toto rozhodnutie ako jedno z najlepších vo svojom živote,“ priznáva. Práca ju baví a cíti sa v nej veľmi dobre. Od 1. januára 2025 jej však pribudla ďalšia významná úloha – stala sa koordinátorkou mládežníckeho parlamentu v Galante. Pre túto pozíciu ju predurčili aj jej predchádzajúce skúsenosti s mladými ľuďmi. „Mojí bývalí žiaci zo základnej školy sem stále chodia, robíme spoločné programy aj mimo centra. Vždy ma navštevujú, schádzajú sa tu a spoločne organizujeme rôzne aktivity,“ vysvetľuje. „V decembri počas veľkých predvianočných podujatí v meste som mala možnosť stretnúť sa s členmi parlamentu. Zoznámili sme sa a musím povedať, že sú to úžasné deti. Dokonca predsedníčka mládežníckeho parlamentu je už dva roky dobrovoľníčkou v našom centre, takže je to všetko pekne prepojené.“ K pozícii koordinátorky sa Katarína Kováčová dostala na podnet primátora mesta, ktorý sa jej pýtal, či by túto úlohu prijala. „Súhlasila som a vôbec to neľutujem.“ Riaditeľka CVČ priznáva, že sklbiť obe pozície nie je vždy jednoduché. „Je to zodpovednosť. Táto pozícia by vlastne vyžadovala jedného celého človeka bez akýchkoľvek iných povinností,“ zamýšľa sa. Členovia PMMG sú väčšinou študentmi stredných škôl v Trnave či Bratislave, preto sa stretnutia konajú prevažne cez víkendy. „Nakoniec bývam tu v Galante, tak to nie je problém a vždy rada prídem.“

- R -

Absolútnymi víťazmi 41. ročníka Behu Galantou - Behu oslobodenia sa stali kenská bežci

Už od skorého rána vládol druhú aprílovú sobotu v meste čulý ruch. Všade bolo vidieť rozcvičujúcich sa bežcov, nadšencov vo farebných dresoch či rodiny s deťmi, ktoré prišli či už aktívne behať, alebo podporiť svojich blízkych. Dôvodom bol už 41. ročník tradičného Behu Galantou – Behu oslobodenia, ktorý opäť prilákal stovky milovníkov pohybu – dokopy 1177 účastníkov zo štyroch svetadielov, ktorých prišlo povzbudiť vyše 500 divákov. Prvé preteky žiakov odštartovali už o 9.40 hod. v jednotlivých kategóriách. Organizátori zaznamenali vysokú účasť detí – až 533 mladých bežcov vrátane najmenších predškolákov. Na trati bolo vidieť mamičky s kočíkmi, ale aj detičky, ktoré sa len nedávno naučili chodiť, niektoré dokonca s cumlíkom v ústach oduševnene kráčali k cieľovej čiare za pomoci svojich rodičov. „Je pekné vidieť, že niektorí tu za tých 41 rokov začínali ako škôlkari a dnes majú vyše 45 rokov, pričom stále behajú. V Galante si teda môžete zabehať každý rok, potrebujete k tomu len zdravie, tak sa oň starajte,“ povedal v rámci podujatia organizátor, riaditeľ pretekov a moderátor Peter „Mano“ Tomič. Súčasťou podujatia bol aj Beh zdravia – Samsung run, ktorý oslavoval svoje 20. výročie. Na 2,5 km trati sa predstavilo 313 pretekárov rôzneho veku – od detí až po seniorov. Túto trať si dokonca odbehol aj samotný primátor mesta Galanta Peter Kolek spolu so zamestnancami Mestského úradu v Galante. Zaujímavým a odvážnym účastníkom bol tiež hasič, ktorý absolvoval celú trať v kompletnom hasičskom výstroji. Na hlavnej trať s dĺžkou 10 km sa postavilo 247 pretekárov zo štyroch svetadielov – Ameriky, Afriky, Ázie a Európy, a 21 štafiet. Zaujímavosťou bola aj účasť členov realizačného tímu švajčiarskej ženskej hádzanárskej reprezentácie, ktorá bola na Slovensku kvôli odvetnému duelu II. fázy kvalifikácie MS 2025 proti Slovenkám. Organizačný tím im vyhovel s prihlásením na poslednú chvíľu, keďže mal k dispozícii ešte päť štafetových kolíkov s čipmi. Tento rok bola totiž registrácia pre hlavné kategórie iba online, čo zjednodušilo celý proces prihlasovania. Absolútnymi víťazmi v hlavnej kategórii sa stali kenská bežci. Kenská bežkyňa dokonca vytvorila nový ženský rekord trate časom 33:09 min, čím o 10 sekúnd prekonala doterajší rekord z roku 2019. Najlepším slovenským pretekárom sa stal vlašňajší víťaz Martin Rusina, ktorý len týždeň pred galantským behom zvíťazil aj na ČSOB maratón. „41. ročník Behu Galantou je obrovským úspechom a zapísal sa do histórie nášho mesta a Slovenska. Ďakujem všetkým, ktorí pripravovali toto podujatie. Organizačný tím odviezol fantastickú prácu,“ povedal riaditeľ pretekov, ktorý neskryval po úspešnom podujatí prekvapenie z masovej účasti. „Čakal som všetko, ale toto určite nie,“ priznal s úsmevom. „Je to nová desaťročnica tohto behu – 533 detí a ďalších 600 ľudí.“ Zároveň vyzdvihol pomoc sponzorov, dobrovoľníkov a každého, kto prispel k úspechu podujatia. V závere nechýbala tombola s hodnotnými cenami, výborný guláš pre každého účastníka behu a hudobné či spevácke vystúpenia. Beh Galantou sa tak opäť veľkým športovým a spoločenským podujatím, ktoré zjednotilo ľudí všetkých vekových kategórií. Medzi ocenenými v detských kategóriách sa objavili dokonca aj žiaci galantských základných škôl, čo ukazuje, že Beh Galantou je skutočne podujatím pre každú generáciu.

text, foto: Mária Májeková

BLESKOVKY z Galanty

Vo Vlastivednom múzeu v Galante bola 2. apríla 2025 otvorená absolventská výstava Základnej umeleckej školy – výtvarný odbor v Galante. Expozícia predstavuje diela 51 absolventov a potrvá do 30. apríla 2025. Slávnostné otvorenie sa konalo za účasti riaditeľky ZUŠ Zuzany Daniškovej, primátora mesta Petra Koleka a vedúcej oddelenia školstva, kultúry, športu a mládeže Kataríny Barcziovej. Vystavené sú práce žiakov 1. stupňa po 8 rokoch štúdia a žiakov 2. stupňa po ďalších 4 rokoch štúdia.

Začiatkom apríla mesto Galanta v spolupráci s Technickými službami začalo s obnovou kruhového objazdu pri mestskom parku. V rámci prác vysadili trvalky ako šalvia hájna, okrasné trávy, astry a echinacea, ktoré doplnili existujúce pôdopokryvné ruže. Priestor sa tak stáva krajším a farebnejším miestom pre všetkých obyvateľov mesta.

Dňa 13. marca 2025 sa oficiálnym odovzdaním staveniska začala ďalšia fáza rekonštrukcie Renesančného kaštieľa v Galante. Slávnostného aktu sa zúčastnil primátor mesta Peter Kolek, zástupcovia mesta, stavebnej firmy a autorského dozoru. V rámci projektu INTERREG bude obnovená vonkajšia fasáda, modernizované rozvody, zrekonštruovaná sobášna sieň a vybudovaný náučný chodník. Počas prác budú sobáše presunuté do severného krídla Neogotického kaštieľa.

Vlastivedné múzeum v Galante zorganizovalo 5. apríla 2025 veľkonočnú rodinnú sobotu. Podujatie ponúklo remeselný trh a tvorivé dielne zamerané na tradičné zdobenie kraslíc a pletenie košíkov. Regionálni remeselníci predviedli rôzne techniky – Ildikó Szócs madeirové kraslice, Anikó Vida križikovú výšivku, Reinald Kuna drotárstvo a Elena Laczová pletenie košíkov. Návštevníci si pod vedením muzeológov vyrobili vlastné veľkonočné ozdoby, ktoré si odniesli domov.

Na Základnej škole Sídl. SNP v Galante si žiaci pripomenuli Svetový deň vody prostredníctvom rôznych aktivít. Prváci pod vedením Mgr. Christovovej sledovali cestu kvapky od oblakov po kohútik a vytvorili vlastnú čističku vody. Žiacky parlament zorganizoval „modrý deň“, do ktorého sa zapojili všetci žiaci a učitelia. V súťaži o najmodrejšiu triedu zvíťazili na prvom stupni triedy 1.B a 1.D, na druhom stupni trieda 9.A. Štvrtáci z triedy 4.C riešili slovné úlohy o spotrebe vody v Európe a vypracovali projekty o šetrení vodou a jej význam.

pokračovanie na str. 7

Zo zápisníka mestskej polície

Odstránenie dlhodobo stojaceho vozidla

21. marca 2025 prijali príslušníci Mestskej polície Galanta podnet od občana, predmetom ktorého bolo dlhodobo stojace vozidlo pred obytným blokom. Hliadka MsP Galanta začala vo veci ihneď konať. Podnet od občana preverila a kontaktovala držiteľa vozidla, ktorého poučila v zmysle príslušných právnych predpisov. Držiteľ vozidla vec s hliadkou prejednal a zabezpečil jeho odstránenie z verejného parkoviska. Ďakujeme občanovi za jeho podnet, ako aj držiteľovi vozidla, ktorý rešpektoval právne predpisy a bez zdĺhavého konania vo veci zabezpečil odstránenie vozidla.

Dezorientovaná mamička s bábätkom

31. marca 2025 v čase o 22.10 hod. získala hliadka MsP Galanta informáciu od občana, že v okolí benzínovej čerpačky na Vajanského ul. bola videná neznáma žena s detským kočíkom, ktorá pôsobila dezorientovane. Hliadka MsP Galanta vyhodnotila informáciu ako závažnú a bezodkladne ju začala preverovať. Ženu s kočíkom spozorovala na Bratislavskej ulici, osoba bola hliadkou oslovená, pričom bolo zistené, že v kočíku sa nachádza jej 7-mesačná dcéra. Mladá mamička pochádzajúca z obce Maláš pôsobila dezorientovane, zmätene a bolo zrejmé, že sa nachádza v zlom psychickom rozpoložení. Z dôvodu obavy o život a zdravie ženy a dieťaťa bola na miesto privolaná RZP, ktorá osoby previezla na ošetrovanie na urgentný príjem do Pentahospitals Galanta. Zo strany záchranných zložiek boli zistené a následne vyrozumené rodinní príslušníci.

Pátranie po 4-ročnej nezvestnej osobe

19. marca 2025 bola pre hliadku MsP Galanta v zložení Peter Halász a Anton

Varga služba veľmi náročná a emocionálne vypätá. V čase o 05.29 hod. hliadka prijala oznámenie od zúfalej matky, ktorá oznámila, že jej 4-ročné dieťa po hádke odišlo z miesta bydliska, pričom ho nikto nevidel a nevedel nájsť. Hliadka

ka MsP Galanta ihneď začala v pátraní po nezvestnej maloletej osobe. Ich úsilie prinieslo ovocie a dieťa po krátkom čase vypátrali v Materskej škôlke SNP v Galante, kde sa samo vybralo. Prípád prevzala na mieste OO PZ Galanta. Aj touto cestou ďakujeme príslušníkom Mestskej polície Galanta za ich obetavú prácu, ako aj pracovníčke materskej školy, ktorá maloletú pustila do budovy.

Mestská polícia a jarné upratovanie

Pod záštitou MsP Galanta v rámci spolupráce medzi Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Galanta v mesiaci marec začalo jarné upratovanie verejných priestranstiev. V prvom kole bolo vyzbieraných 22 vriec odpadu pod mostom v areáli ŽST a niekoľko vriec odpadu na ul. Dvor Garažd. Následne

na dennej báze sa vykonáva čistenie areálu Neogotického kaštieľa na ul. Parkovej, kde návštevníci nerespektujú návštevný poriadok a odpad ukladajú mimo miesta na to určené a fajčia na miestach, kde je to zakázané. Okrem dohľadu nad touto činnosťou MsP Ga-

lanta aj zistené priestupky prejednáva. Na upratovaní verejných priestranstiev sa podieľajú aj aktívni pracovníci z ÚPSVaR Galanta. Zároveň vyzývame návštevníkov areálu NGK, aby dodržiavali návštevný poriadok s dôrazom na čistotu parku.

Poskytnutie prvej pomoci

10. marca 2025 o 20:35 hod príslušníci MsP Galanta prijali oznámenie, že vo vnútri istej obchodnej predajne sa nachádza zakrvavená osoba. Hliadka oznámenie bezodkladne preverila a zistila, že osoba mala otvorenú ranu na pravej strane hlavy a silno z nej krváca. Osobe poskytli na mieste prvú pomoc a privolali posádku RZP. Následne osoba bola prevezená do Pentahospitals Galanta na ošetrovanie. K zraneniu došlo po epileptickom záchvate pádom na betónový múrik.

Záchrana života a zdravia

2. apríla 2025 o 10.18 hod. hliadka MsP Galanta prijala oznámenie na tiesňovú linku, kde zúfalá oznamovateľka uviedla, že má obavy o život svojej susedky zo 6. poschodia obytného domu na sídlisku Revolučná štvrť, ktorá podľa jej vyjadrenia ostala zakliesnená v byte a je zranená. Hliadka MsP Galanta sa okamžite presunula na sídlisko, kde zistila, že v byte sa skutočne nachádza

zranená osoba, ktorá potrebuje akútnu pomoc a je bezvládna. Okamžite na miesto privolali HaZZ Galanta, ktorého príslušníci otvorili byt a umožnili tak vstup pre príslušníkov MsP Galanta, ako aj privolanej posádke RZP. Zranená osoba bola na mieste ošetrovaná a následne bola prevezená na ošetrovanie do nemocnice. Hliadka MsP Galanta vyrozumela syna zranenej osoby a zabezpečila byt proti vniknutiu. Išlo o ďalší prípad ukážkovej spolupráce záchranných zložiek na území mesta Galanta.

Gabriel Lipkovics, zástupca náčelníka MsP Galanta

Výzva k vykonaniu jarnej etapy deratizácie

Mesto Galanta za účelom predchádzania vzniku a šírenia prenosných ochorení vyzýva podnikateľské subjekty, t. j. fyzické osoby – podnikateľov a právnické osoby, k vykonaniu jarnej etapy deratizácie. Deratizáciu je potrebné vykonať vo vlastných alebo spravovaných objektoch, kanalizačných a kolektorových rozvodoch, areáloch určených na podnikanie a bývanie, vrátane školských, zdravotníckych, športovo-rekreačných, telovýchovných a kultúrnych zariadení, zariadení sociálnych služieb, bytových a polyfunkčných domoch, skladoch a skládkach na území mesta Galanta a v mestských častiach Hody, Javorinka, Nebojsa. Okrem interiérov budov je potrebné vykonať deratizáciu aj v ich bezprostrednom okolí, v šachtách a kanalizačných prípojkách v priamom vzťahu k objektu, až po prvú vpusť. Deratizácia môže byť vykonaná výlučne prostredníctvom firiem oprávnených na profesionálne vykonávanie regulácie živočíšnych škodcov. Prevedenie deratizačných prác je potrebné vykonať v stanovenom jednotnom časovom intervale: od 15. apríla 2025 do 15. mája 2025. Zároveň sú vlastníci, správcovia alebo užívatelia nehnuteľností povinní preukázať, že deratizáciu zabezpečili v stanovenej lehote. Oznámenie o vykonanej deratizácii uvedením názvu firmy a jej sídla, miesta a termínu vykonanej deratizácie (okrem fyzických osôb) je potrebné zaslať na Mestský úrad Galanta, Oddelenie komunálnych služieb a životného prostredia, alebo na e-mail: veronika.karovicova@galanta.sk.

- Mesto Galanta -

Prenájom urnových boxov kolumbária na novom cintoríne

Mesto Galanta ako prevádzkovateľ pohrebiska prevádzkuje od januára 2024 kolumbárium, ktoré sa nachádza na novom cintoríne na Hodskej ceste. Kolumbárium je umiestnené pri hlavnej bráne na pravej strane. Kolumbárium – urnová stena – má momentálne **voľných 143 urnových boxov na 4 urny**, kde prenájom jedného boxu stojí 500 € na prvých 20 rokov, nájomné na ďalšie obdobie /10 rokov/ je 20 €. Tieto boxy sú umiestnené po obvode, teda z vonkajšej strany kolumbária. Z vnútornej strany Kolumbária je **voľných 98 boxov na 2 urny**. Prenájom dvojurnového boxu stojí 250 € na prvých 20 rokov, nájomné na ďalšie obdobie /10 rokov/ je 20 €. Vyhotovenie nápisnej tabule si nájomca zabezpečuje individuálne cez vybranú kamenársku firmu, tieto služby správa cintorínov neposkytuje. Správa cintorínov oznamuje návštevníkom cintorínov, že na uloženie, resp. zapálenie sviečok slúži stôl uprostred kolumbária. Prosíme neukladať vence, kvety či sošky pod príslušné urny, ani na stôl. Pre bližšie informácie k prenájmu môžete kontaktovať správkyniu cintorínov na čísle 0903 733 143, alebo mailom na cintoriny@tsmg.sk. Počty voľných boxov sú aktualizované k dátumu 17. marec 2025.

- Mesto Galanta -

Parlament mládeže mesta Galanta sa rozrástol o nových členov

Parlament mládeže mesta Galanta (PMMG) vstúpil do nového roka s energiou a množstvom plánov pod vedením novej koordinátorky PaedDr. Kataríny Kováčovej. Mladí členovia už zorganizovali niekoľko podujatí a ďalšie zaujímavé akcie ešte len chystajú. Rok 2025 sa pre mládežnícky parlament začal voľbou nového vedenia. V januári mali prvé zasadnutie,

kde si zvolili novú predsedníčku Sáru Margitu Balušíkovú a podpredsedníčku Sofiu Červeňanskú. Podľa Kataríny Kováčovej sa záujem o členstvo v parlamente rýchlo rozrástol. „9. februára sme mali druhé zasadnutie, kde sme pozvali a prijali ďalších šiestich členov, a už aj registrujeme ďalší záujem,“ dodáva koordinátorka. „Niektorí mladí si mysleli, že musia byť stále aktívni. My však od nikoho neočakávame, že bude na každom podujatí. Keď majú čas, prídu a pomôžu buď s prípravou, alebo na samotnom podujatí.“ Jedným z nedávnych úspešných podujatí bol karneval, ktorý sa konal v telocvični Základnej školy Štefánikova. Pre účastníkov boli pripravené moderné formy zábavy vrátane interaktívneho kvízu premietaného na plátno, ktorý účastníci riešili prostredníctvom mobilnej aplikácie. Práve ten mal medzi mládežou veľký úspech. V rámci svojich aktivít sa členovia Parlamentu mládeže mesta Galanta rozhodli ísť priamo za svojou cieľovou skupinou. Plánujú osobne navštíviť základné a stredné školy v meste. Jedným z dlhodobých cieľov je vytvoriť pre mladých vlastný priestor. „Plánujeme vybudovať miesto, kde by sa mohli mladí schádzať – takú mestskú izbičku alebo klubovňu,“ hovorí koordinátorka PMMG.

- R -

BLESKOVKY z Galanty

Aj v mesiaci máj si pre vás Mesto Galanta a Mestské kultúrne stredisko v Galante pripravilo zaujímavé podujatia, z ktorých vyberáme: 1. 5. Celomestské oslavy 1. mája, 6. 5. Predstavenie RND s hrou Deti doby, 7. 5. Slávnostné kladenie vencov k 80. výročiu oslobodenia, 10. 5. Mikulov baví Galantu s ochutnávkou vín, 10. 5. – 11. 5. Tanečné vystúpenie CLIS, 13. 5. a 15. 5. Žiacky koncert ZUŠ J. Haydna, 17. 5. Noc múzeí, 20. 5. Deň matiek ZŠ Z. Kodálya, 24. 5. Tanečná zábava – Stretnutie nielen pre osamelých, 25. 5. Charitatívne podujatie Chyťme sa za ruky, 28. 5. Deň matiek ZŠ SNP, 31. 5. Celomestské oslavy MDD.

3. apríla bola úspešne otvorená výstava akademického maliara Juraja Dolána s názvom „V R S T V E N I A – Kostkovci v historickom časopriestore“. Výstava je prístupná verejnosti do konca apríla v galérii severného krídla Neogotického kaštieľa. Návštevníci si ju môžu pozrieť každý utorok až piatok od 9.00 do 17.00 hodiny a v sobotu od 11.00 do 17.00 hod.

Začiatkom apríla zavítal do Galanty štáb relácie Chutné Slovensko, aby zmapoval gastronomické špeciality Matúšovej zeme. Šéfkuchár reštaurácie Esterházy Restaurant Galanta predviedol pre televízne kamery svoje kulinárske umenie. Tím Televízie TA3 a Slovakia Travel / Visit Slovakia si okrem gastronómie pozrel aj Pamätnú izbu Karola Duchoňa a južnú vežu Neogotického kaštieľa, kde sa nachádza expozícia o histórii rodu Esterházy. Relácia bude odvysielaná v máji.

1. apríla 2025 sa na Základnej škole Sídlisto SNP uskutočnil Deň otvorených dverí s rozprávkovou tematikou. Budúcich prváčikov a ich rodičov pri vstupe vítali rozprávkové postavičky a pani riaditeľka Mgr. Radka Vrabcová v kostýme kráľovnej. Podujatia sa zúčastnili aj vedúca školstva a kultúry Mgr. Katarína Barciová a metodička školstva Mgr. Renáta Zsidóová. Návštevníci sa oboznámili s ponukou školy, ktorá zahŕňa športové triedy, jazykové krúžky a ďalšie aktivity. Každý predškôlak si odniesol darček ako pamiatku na tento deň.

Galantu navštívil 24. apríla prezident Slovenskej republiky Peter Pellegrini pri príležitosti 80. výročia oslobodenia Galanty. /Viac informácií o tejto významnej akcii prinesieme v budúcom čísle Galantských novín./

Vodný svet GALANDIA pripravil pre obyvateľov mesta Galanta špeciálnu akciu. Či už plánujete stráviť čas s rodinou, romantický večer alebo oddych s priateľmi, Galantské utorok sú ideálnou voľbou. Každý utorok až do 31. mája 2025 môžu Galantfania využiť túto skvelú akciu na celodenné vstupné za 7,90 eur do vodného sveta a za 9,90 eur do vodného a saunového sveta.

- R -

Rodáci a osobnosti Galanty:

František Tartott, legenda mesta Galanta

Spomínam si na Františka Tartotta, majstra hodinára, síce nie rodáka, zato však legendu mesta Galanta. Pôvodne som mal v úmysle uverejniť rozhovor s ním, ale už som to nestihol... Nuž, vyspovedal som trocha rodinu a priateľov, aby sme o ňom napísali pár riadkov. Narodil sa a vyrastal vo Veľkej Mači v okrese Galanta. Hodinárskemu remeslu sa vyučil v Bratislave, ale odborné vzdelanie získal v Novom Meste nad Metují. „Vždy bol hrdý na svoje rodisko, ale od roku 1952 sa stal občanom Galanty, kde našiel svoje pôsobisko a bydlisko a pripojil sa k životu miestnej community, a to nielen prostredníctvom svojej práce, podnikaním, ale aj v športe – futbale, kde pôsobil v rôznych funkciách i ako radový fanúšik celý život popri tréneroch Cafíkovi a Lešickom, ktorí boli súčasne jeho dobrí kamaráti,“ povedala dcéra Evička. V meste Galanta mu prideliť byt, kde býval so svojou 5-členou rodinou, neskôr sa presťahoval do rodinného domu. Rodina bola pre neho všetkým a vždy prvoradá. Mal rád prírodu a často deti brával na hriby, v lete na Balaton, kde to bez halászle nemohlo byť, v zime na sánkovačku. Najväčším darom pre neho boli vnúčatá a

pravnúčatá. V roku 2008 s nimi trávil pekné chvíle vo Windsore, kde žije jeho vnučka a právnučka. Bol uveleбенý z návštevy kostola, v ktorom sa sobášia kráľovské rodiny. Bol majstrom hodinárom, ktorý skutočne miloval svoje remeslo, a opravoval hodiny takmer až do posledného dňa svojho života. Takto ho zažil ThDr. Attila Józsa, PhD., farár, dekan, honorárny kanonik Kolegiálnej kapituly sv. Mikuláša v Trnave, Attila Józsa, ktorý niekoľko rokov pôsobil v Galante a s Ferkom Tartottom boli dobrí priatelia. Spomína na 30. decembra 2024, keď boli opravovňa a obchod s hodinkami posledný deň otvorené: „Dostal som knihu o histórii hodiniek, pretože vedel, že momentálne opravujeme vežové hodiny v Hurbanove, ale tiež mi dal dvojce retro hodiny, jedny z nich, aké som kedysi dostal na prvú príslahu – neskôr sa mi pokazili a on si to pamätal. Dostal som aj dvojce nástenné hodiny vyjadrujúce hodnoty, ktoré považoval za dôležité. Jedna zo stien bola vyrobená v červenej, bielej a zelenej farbe, s dvoma vežami Svätej koruny s erbom v strede, a na druhých nástenných hodinách boli dve veže kostola Galanty. Vedel, že ma mimoriadne poteší a tým

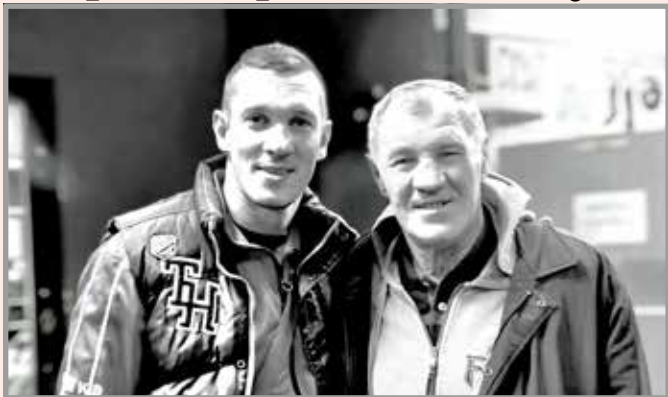
utvrdí naše dlhoročné priateľstvo.“

Ujo Ferko zápasil s mnohými chorobami a ťažkosťami v závere svojho života, ale stále bol plný práce, plánov a úsmevov. Bol to bojovník a optimista, ktorý napriek chorobám, neskôr aj zlomeninám pracoval a venoval sa svojej celoživotnej vášni do poslednej chvíle.

Zomrel 13. marca 2025 ako 88-ročný.

spracoval: Juraj Stern

Na počesť úspešného otca zorganizoval Tomi Kid Memoriál Paľa Kovácsa

Pavol Kovács svojich milovaných navždy opustil vlni. Bol úspešným boxerom, ktorý mal na konte nespočetné množstvo športových víťazstiev. Jeho hrdý syn Tomi Kid Kovács ide v jeho šlapajach.

Hlavnou inšpiráciou k tomu, aby sa malý Tomi začal venovať boxu, bol jeho práve jeho otec. „Chodil som s oteckom na tréningy do Domu športu, motkal som sa tam. Pamätám si na tie veľké boxerské vrecia, ako som pod nimi pobežoval, pamätám na boxerov, ako som ich sledoval, nasával atmosféru, ja som v tom žil,“ prezradil Tomi Kid Kovács. Športovec založil boxerský klub a po čase, v roku 2008, nastúpil na profesionálnu dráhu. Vyhrál medzinárodné šampionáty, stal sa majstrom sveta, majstrom Európy, interkontinentálnym šampiónom. Nakoniec spolu s otcom vlastnými rukami vybudovali Akadémiu boxu v Matúškove. Pavol Kovács bol majstrom Československa 1973, viackrát majstrom Slovenska, bol prvým Slovákom, boxujúcim na Kube. „Poznám jeho úspechy, namiesto rozprávok sme preberali jeho registračku. Boli to reálne rozprávky o jeho súperoch, zápasoch, výhrach, prehrách. Otecko mal tvrdé rany, hovorilo sa o ňom: „Pali, keď trať, to padne,“ spomína

úspešný boxer, ktorého otec Pavol Kovács skonal 13. októbra 2024. Pre jeho syna Tomiho Kida však nikdy neodíšiel. Stále cíti jeho blízkosť a má ho hlboko v srdci. Aj preto nedávno, z úcty k nebohému oteckovi, usporiadal špeciálny galavečer, o ktorom povedal: „Otecko si to zaslúži a iste sa pozeral z nebička. Na 5. apríla 2025 som pozval jeho bývalých súperov, kamarátov, chcel som, aby si to užili. Prišli aj chlapci, ktorých trénujem. Nešlo o súperenie, ale každý bol víťazom.“ Účastníci Memoriálu Paľa Kovácsa iste získali dojemné zážitky. V boxerskom ringu sa odohralo 15 zápasov. Toto podujatie bude odteraz každoročnou tradíciou a budúci rok ho má Tomi Kid Kovács predbežne rozplánovaný už teraz. Okrem prípravy na toto výnimočné podujatie stále zostáva vo svojom milovanom fachu, pretože, ako hovorí, box je jeho život. Osmý rok je predsedom Šlovenskej boxerskej federácie a odovzdáva svoje skúsenosti ďalším generáciám. „Box ma veľmi veľa naučil, mal som často pády, nebol som vždy na výslni. Práve šport však ukáže – koľko doň dáš, toľko dostaneš. Presne tak ako v živote, treba zamakať, aby som niečo dosiahol,“ dodáva Tomi Kid Kovács.

text: Bc. Z. Gregorová, foto: Megy Hlavačková a archív rodiny Kováčovcov

Premeny Vajanského ulice (časť 1)

Ďalší pohľad na dnešnú Vajanského ulicu, ktorá bola v celej svojej dĺžke asanovaná. Nedostatok predajných priestorov v Galante zapríčinil, že pôvodné rodinné domy v tejto ulici boli v 60. rokoch upravené na malé predajne bežného tovaru. Ulica viedla smerom na Matúškovo (Taksony), a tak sa aj nazývala – Taksonyi út. Bola to jedna z piatich ulíc, ktoré ústili do veľkej križovatky na tzv. hornom konci mesta. Dnes je na mieste tejto križovatky veľký kruhový objazd pred mestským úradom.

text a foto z knihy „Minulosť je dnes“ zostavil Juraj Stern

V Galante sa uskutočnil I. okuloplastický kongres na Slovensku

V marci tohto roka sa v Galante uskutočnilo výnimočné odborné podujatie, ktoré sa zapísalo do histórie slovenskej oftalmológie. Prvý *Slovenský okuloplastický kongres*, ktorý prebiehal 13. a 14. marca v hoteli Galanta, prilákal špičkových odborníkov z celého Slovenska a Českej republiky a vytvoril priestor pre zdieľanie najnovších poznatkov v oblasti okuloplastického chirurgie. „Inšpiráciu sme získali na okuloplastickom kongrese v Rotterdame minulý rok. Toto podujatie bolo organizačne veľmi dobre zvládnuté a odborne na vysokej úrovni, čo nás motivovalo urobiť niečo podobné aj u nás v Galante,“ vysvetľuje MUDr. Monika Ilavská, Ph.D., z očného centra Medilux Galanta, hlavná organizátorka podujatia.

až 82 oftalmológov z celého Slovenska, pričom nadpolovičnú väčšinu tvorili lekári po atestácii s klinickými skúsenosťami. Program zahŕňal 24 odborných prednášok slovenských aj zahraničných autorov a 8 praktických workshopov, kde si účastníci mohli vyskúšať špecifické chirurgické postupy. Medzi zahraničnými hosťami boli MUDr. Zdeněk Kasl, Ph.D., z Fakultnej nemocnice v Plzni a MUDr. Adam Kopecký z Fakultnej nemocnice Ostrava, špičkoví odborníci na okuloplastickú chirurgiu. Záštitu nad celým podujatím prevzal prof. MUDr. Petr Kolář, Ph.D., MPH, MBA, prezident Slovenskej oftalmologickej spoločnosti. Na kongrese prezentovala MUDr. Monika Ilavská, Ph.D., aj úplne nový postup operácie vhodný

zodpovednou za organizačnú a vizuálnu stránku, ale s celým lekárskeým a sesterským tímom centra Medilux. Program kongresu bol rozdelený do tematických blokov venovaných úvodu do okuloplastiky, zmenám polohy a postavenia mihalníc, ptóze či nádorom. Okrem oftalmológov sa na kongrese zúčastnili aj odborníci z dermatológie, patológie a anestéziológie. Súčasťou kongresu bol i spoločenský večer, ktorý vhodne vyvážil odbornú a spoločenskú stránku podujatia. Priestory hotela Galanta a Penziónu Viktória v Galante boli dôstojným miestom na konanie tohto podujatia a ubytovanie účastníkov. „Pozitívne reakcie účastníkov a spätná väzba nás veľmi potešili. Kolegovia oceňili kvalitu prednášok, možnosť prakticky si vyskúšať jednotlivé postupy na workshopoch a priestor na vzájomné stretnutia a diskusie. To nás utvrdilo v tom, že sme sa vydali správnou cestou,“ hodnotí MUDr. Monika Ilavská, Ph.D., na záver.

*text: Mgr. Mária Májeková
foto: Adam Achs*

Okuloplastická chirurgia, hoci sa môže na prvý pohľad javiť ako jednoduchá úprava viečok, predstavuje komplexnú oblasť oftalmológie. „Zahŕňa nielen korekcie mihalníc zo zdravotných či estetických dôvodov, ale aj operácie nádorov, riešenie poruchy postavenia mihalníc či poklesu obočia,“ dodáva skúsená oftalmologička. Kongres privítal

pre ťažké ptózy, ktorý v očnom centre nedávno zaviedli. „Okuloplastika je umenie, kde sa uplatňuje šikovnosť rúk lekára, kreativita a kombinácia rôznych postupov. Čím viac techník lekár ovláda, tým lepšie výsledky môže dosiahnuť,“ hovorí hlavná organizátorka podujatia, ktorá kongres pripravila nielen spolu so svojou dcérou Luciou Ilavskou,

Takmer 40 rokov učí Mgr. Jaroslav Plank na jednej škole v Galante

Koncom marca si už tradične pri príležitosti Dňa učiteľov pripomíname prácu pedagógov, ktorí svojou obetavosťou a oddanosťou formujú budúce generácie. Medzi takéto výnimočné osobnosti patrí aj Mgr. Jaroslav Plank, ktorý sa už takmer štyri desaťročia venuje výchove a vzdelávaniu mladých ľudí v Galante. Rodák z Galanty mal k učiteľskému povolaniu blízko už od útleho detstva. Pochádza z rodiny s pedago-

gickou tradíciou – v jeho najbližšej rodine pôsobilo päť pedagógov. Do deviatich rokov vyrastal u starých rodičov, pričom jeho starý otec Anton Pečenadský bol dlhoročným školníkom na bývalej ZŠ Fučíkova ulica (dnes ZŠ Štefánikova). „Celé dni som trávil v škole a v jej areáli. Pani učiteľky mi hovorili – Školské dieťa,“ spomína s úsmevom dlhoročný pedagóg. Po maturite na gymnáziu v Galante v r. 1982 bol prijatý na Vysokú vojenskú školu Jana Evangelistu Purkyňa v Hradci Králové i na Pedagogickú fakultu v Nitre. Rozhodol sa pre druhú možnosť a v r. 1982 – 1987 vyštudoval učiteľstvo všeobecnovzdelávacích predmetov s aprobáciou matematika – biológia. Jeho profesionálna dráha je však od r. 1987 neodmysliteľne spätá so ZŠ SNP v Galante, kam nastúpil na pozvanie vtedajšieho riaditeľa Ivana Pappa. Najskôr ako vychovávateľ v Školskom klube a po ročnom absolvovaní základnej vojenskej služby už ako učiteľ, kedy po zastupujúcom kolegovi L. Tóthovi

prevzal jemu pridelenú triedu. Zaujímavosťou je, že bol sám absolventom prvej športovej-atletickej triedy založenej v Galante (ešte v ZŠ Švermova), kde sa na prijímacích skúškach umiestnil na 1. mieste. Možno aj preto sa od začiatku svojho pôsobenia venoval práve triedníctvu v športových atletických triedach, v čom pokračuje bez prestávky dodnes. Počas svojej pedagogickej kariéry zastával funkciu vedúceho predmetovej komisie prírodných vied a v súčasnosti vedie predmetovú komisiu matematiky a práce s informáciami. Pod jeho vedením dosiahli žiaci mnohé úspechy v matematických i biologických olympiádach. Mimoriadne obdivuhodná je však jeho dlhoročná aktivita v oblasti environmentálnej výchovy a turistiky. Pätnásť rokov viedol projekt „Náučné chodníky Slovenska“ – exkurzie zamerané na turistiku spojenú s environmentálnou, ekologickou a kultúrno-spoločenskou výchovou. Štyri roky koordinoval krúžok „Strom života“, čo je celoslovenský projekt zameraný na monitorovanie kvality životného prostredia,

za ktorý získali jeho žiaci ocenenie. Pravidelne organizoval aj školské výlety do Vysokých Tatier, kde spájal vysokohorskú turistiku s výchovou k ochrane prírody, geografickými poznávaním a environmentálnou výchovou. A čo presvedčilo Jaroslava Planka zostať verným ZŠ SNP v Galante počas celej pedagogickej kariéry? „Nová budova školy, kompetentné vedenie, športové atletické triedy, výborný kolektív kolegov, ktorí ma veľa naučili, najmä L. Hlaváč, kamarát už takmer 40 rokov, ktorý bol mojim uvádzajúcim učiteľom, a tiež noví mladí kolegovia, ktorí priniesli vždy niečo nové, čo nás mohlo posúvať ďalej. Ale tiež najmodernejšie vybavenie školy, práca so žiakmi atletických tried a hlavne príjemný pocit z ich úspechov.“ Napriek tomu, že práca pedagóga je v súčasnosti podľa jeho slov sprevádzaná neprimeraným stresom a vyššou pracovnou záťažou, nachádza v nej stále veľké uspokojenie. Teší ho najmä spokojnosť žiakov a rodičov s vyučovacími výsledkami, úspešné umiestnenie žiakov na stredných školách a ich ďalšie úspechy v živote, ale aj návštevy bývalých žiakov v škole či stretnutia s nimi pri rôznych príležitostiach. Mgr. Jaroslav Plank počas svojej dlhšej pedagogickej dráhy spoznal množstvo kolegov a sám formoval stovky mladých ľudí. Aký by mal byť podľa neho dobrý pedagóg? „Mal by mať v prvom rade pozitívny vzťah k žiakom a byť empatický, ale tiež efektívny v podávaní inštrukcií, informácií, mal by správne so žiakmi komunikovať – povzbudzovať ich a inšpirovať, zvládať problémové situácie, rozvíjať myslenie žiakov a viesť ich k novým pohľadom. Dobrý pedagóg by mal byť priateľský, spravodlivý, primerane prísny i láskavý zároveň. Nikdy by nemal žiakov podceňovať, deliť na dobrých či zlých, ani ich zosmiešňovať. Naopak, mal by posilňovať ich sebadôveru, vytvárať príjemnú atmosféru v triede a neustále sa vzdelávať.“ Ako ďalej hovorí,

vždy sa snažil oddeliť prácu od osobného a rodinného života – zo začiatku sa mu to aj darilo, ale práca pedagóga to hlavne v súčasnej dobe často nedovoľuje. „Na učiteľa sa kladie veľa požiadaviek, na ktoré sa nedá reagovať a plniť ich počas pracovnej doby, a preto pracujeme po večeroch, cez víkendy – veľakrát na úkor rodiny.“ Aj preto sa vo svojom voľnom čase snaží odreagovať a spolu s manželkou sa venuje turistike, cyklistike, plávaniu a cestovaniu, čím si udržiava fyzickú kondíciu a duševnú sviežosť potrebnú pre svoje povolanie. Na záver dodáva, že aj keď je učiteľské povolanie veľmi ťažké a v súčasnosti stále nedocenené, je zároveň veľmi krásne, nesmierne dôležité a perspektívne. Mladým, začínajúcim učiteľom preto odporúča dodržiavať päť princípov pre duševnú rovnováhu: pokoj, ohľaduplnosť, komunikáciu, oporu a jednotnosť. „Ak chceme priviesť k učiteľskému povolaniu čo najviac kvalitných mladých učiteľov, musíme pre nich zabezpečiť komfortné podmienky pre ich prácu a osobný život.“

Učiteľka, na ktorú si žiaci v Galante radi spomínajú:

PaedDr. Marta Pajtášová

Dodnes sa jej prihovárajú bývalí žiaci. Radi prehodia pár slov a pospomínajú si na dávnejšie časy. Aj to je znakom toho, že pani učiteľka/riaditeľka PaedDr. Marta Pajtášová za roky pedagogickej praxe odovzdala deťom nielen svoje vedomosti, ale i trpezlivosť a lásku. Dnes je síce už na zaslúženom odpočinku, stále je však mimoriadne aktívna a s milovaným školstvom nestratila spojenie. Viac o sebe prezradila v rozhovore. PaedDr. Marta Pajtášová svoju pedagogickú prax odštartovala v Sládkovičove. Po vydaji sa s manželom usadili v Galante. Neskôr sa im narodil syn Paťko a pani učiteľka potom učila v malotriedke v Hodoch. „Tá ma vycepovala, učila som ročníky 3. – 4. Aj keď mi pani riaditeľka radila, bolo to náročné obdobie. Potom sa mi narodil druhý syn Marek a neskôr malotriedky zrušili. O niečo neskôr som pôsobila v Galante, najprv v budove dnešného súdu a potom na Sídlišku Sever, kde som bola 23 rokov riaditeľkou,“ vrátila sa v spomienkach pani učiteľka. A kedy v nej skrsla myšlienka pracovať v školstve? „Ja som od malička koketovala s touto myšlienkou. Ako dievčatko som učila bábiky, súrodencov, všetci dookola boli moji žiaci. Ja som tú túžbu vždy mala a aj sa mi to podarilo. Skončila som Pedagogickú fakultu v Nitre aprobáciu 1. – 5. ročník a Ruský jazyk. Neskôr som si urobila Etickú výchovu a potom aj doktorát,“ priblížila pani Marta Pajtášová, ktorá úprimne priznala, že svoju prácu zbožňovala, mala rada svojich žiakov

aj kolegov. Inšpiroval ju niekto v učiteľskom povolani, mala svoj vzor? „Áno, samozrejme. Pochádzam z Dvorníkov a v prvom ročníku ma učila pani učiteľka Čifáryová, neskôr Medová, ona bola mojim vzorom a navštevovala som ju veľmi rada, už ako vydatá aj po rokoch. Veľakrát som povedala, že som mala šťastie na učiteľov, ktorí ma ovplyvnili, posunuli. Keď som začala učiť, tiež som veľmi chcela, aby si moji žiaci na mňa niekedy spomenuli,“ vyznala sa pani učiteľka, ktorej túžbou bola aj inovácia výučby, čo s úspechom dosiahla. Bola priekopníčkou Daltonského vyučovania na ŽŠ Sídliško Sever, ktoré s kolegami zaviedli do praxe. „Chodili sme sa zaučať do Brna, pridali sa i ďalšie učiteľky. Mali sme obdobie, keď tento typ pokrokového vyučovania, kedy každý žiak išiel vo výučbe svojím tempom, praktizoval celý prvý stupeň. Skupina žiakov písala, čítala, pričom ostatní išli pomalšie a boli šťastní, že nie sú pod tlakom,“ zaspomínala si pani Marta Pajtášová. Okrem špeciálnej výučby zaviedla v galantskej škole aj rozšírené vyučovanie hudobnej výchovy, ktoré viedol a so žiakmi získal veľmi dobré úspechy profesor Daniel. Založili i spevokol Severáčik. Jednoducho, táto škola je dodnes jej srdcovou záležitosťou. Pani učiteľka Pajtášová je už na dôchodku, ale občas zastupuje chýbajúcich kolegov, takže kontakt so školstvom nestratila. Myslí si, že dnešní deti už nie sú, čo boli? „Už nemám taký kontakt s deťmi, ale vidím, že sú iné.

Keď vidím, že túžia po vzdelaní, teším sa, ale keď ich zaujíma len mobil, z toho mi je smutno. Kedysi boli deti milé, detské, ústretové, dnes im chýba pokora a túžba po vedomostiach.“ Sympatická pani Marta si myslí, že učiteľstvo nikdy nebolo docenené, napriek tomu mu bola verná, pretože ho mala nesmierne rada. Za završenie svojej 43-ročnej kariéry považuje zisk Medaily Svätého Gorazda od Ministerstva školstva SR ku Dňu učiteľov v roku 2008. Aj dnes je stále aktívna a venuje sa pečeniu, lúšteniu krížoviek, rada číta životopisné knihy, aj tie o zmysle života, rada sa prechádza a pracuje v záhrade, venuje sa svojej rodine. S vnučkou dokonca absolvovala kurz kaligrafie. Teší sa, keď ju navštívia kolegovia a je im spolu veselo ako kedysi.

text: Bc. Zlatica Gregorová, foto zdroj: Marta Pajtášová

Okresné kolo „Šalianskeho Matka“ v Galante

Tradičná súťaž v prednese slovenskej prózy s názvom „Šalianský Matko“ po roku opäť prilákala množstvo žiakov a škôl aj v okrese Galanta. Okresné kolo

30. ročníka tejto súťaže v Dome MS v Galante sa konalo vo februári tohto roka. Čo je viac ako potešujúce, každý rok sa prihlasuje viac žiakov. Do všetkých troch kategórií sa prihlásilo celkovo 33 školákov z 15 škôl. Pedagógovia pripravili súťažiacich vynikajúco a porotcovia mali čo robiť, aby vybrali tých najlepších. Medzi porotcami okrem pedagógov bol tajomník MS a taktiež autor mnohých odborných publikácií Viliam Komora a známi slovenskí spisovatelia Peter Vrlík a Štefan Packa. Pred a po súťaži si súťažiaci a pedagógovia mohli pozrieť aj výstavu k 160. výročiu založenia Matice slovenskej. Víťazmi sa stali:

I. kategória: 1. miesto: Šimon Kollár, ZŠ Štefánikova ulica, Galanta.

II. kategória: 1. miesto: Dorotka Balušáková, ZŠ Štefánikova, Galanta.

III. kategória: 1. miesto: Michael Sopkuliak, ZŠ Pusté Úľany.

Žiaci, ktorí sa umiestnili na prvých troch miestach, získali diplom aj knižné dary z Vydavateľstva MS. Víťazi dostali konkrétne knihu od Petra Vrlíka – „Rozprávky spod slovanskej lipy“. Okrem toho ešte všetci zúčastnení získali cenné rady od všetkých prítomných spisovateľov a porotcov.

text: Peter Schvantner, foto: DMS Galanta

A „Šalianský Matko“ járási fordulója Galántán

A „Šalianský Matko“ nevű, szlovák prózamondó verseny idén is számos diákok és iskolát vonzott a Galánta járásból. A verseny 30. évfo-

lyamának járasi fordulóját februárban rendezték meg a Galántai Matica slovenská Házban. Örömteli hír, hogy évről évre egyre több tanuló jelentkezik. Mindhárom kategóriában összesen 33 diák mérettette meg magát 15 iskolából. A pedagógusok kiválóan felkészítették a versenyzőket, így a zsűrinek nem volt könnyű dolga a legjobbak kiválasztásánál. A zsűriben a pedagógusokon kívül helyet kapott a Matica slovenská titkára, valamint számos szakkönyv

szerzője, Viliam Komora, továbbá ismert szlovák írók is: Peter Vrlík és Štefan Packa. A verseny előtt és után a diákok és pedagógusok megtekinthették a Matica slovenská alapításának 160. évfordulója alkalmából rendezett kiállítást is. A „Šalianský Matko“ járasi fordulójába továbbjutott nyertesei: **I. kategória:** 1. hely: Šimon Kollár – Štefánik utcai Alapiskola, Galánta. **II. kategória:** 1. hely: Dorotka Balušáková – Štefánik utcai Alapiskola, Galánta. **III. kategória:** 1. hely: Michael Sopkuliak – Pusztafödemesi Alapiskola. Az első három helyezett tanuló oklevelet és könyvjutalmat kaptak a Matica slovenská Kiadótól. A győztesek egy-egy példányt vehettek át Peter Vrlík „Rozprávky spod slovanskej lipy“ című könyvéből. Emellett minden résztvevő értékes tanácsokat is kapott a jelen lévő íróktól és zsűritagoktól.

szöveg: Peter Schvantner, fotó: DMS Galanta

Naša redaktorka zažila jeden deň v Technických službách mesta Galanta

Je štvrtok 7. apríla krátko po siedmej ráno a ja vchádzam do areálu Technických služieb mesta Galanta. Zatiaľ čo väčšina obyvateľov ešte spí alebo sa len prebúdzajú, tu už od 5:30 vládne čulý ruch – zadefuje sa práca, vybavujú sa telefonáty, štartujú autá. Práve som svedkom ranného rituálu, ktorý sa tu opakuje každý pracovný deň. Dnes mám jedinečnú príležitosť nahliadnuť do zákulisia služieb, bez ktorých by mesto nemohlo fungovať, a stráviť celý deň s ľuďmi, ktorí sa starajú o jeho čistotu a poriadok.

Na dvore to žije už pred svitaním

Predtým, než sa vyberieme do terénu, aby sme si pozreli, kde všade v meste už zamestnanci TSMG usilovne pracujú, ma pri príchode prevádzkový manažér a zástupca vedúceho dopravy Mgr. Miroslav Štibráni oboznamuje s tým, čo všetko sa už deje a bude diať – že v meste práve skúšajú novú kosačku, že v uliciach sa zametá zametacím autom, že ženy pôjdu vytrhávať burinu pred mestské kultúrne stredisko a že na dnes je naplánovaný aj veľkoobjemový zber. Zdá sa, že každý deň tu začína rovnako, no nie je to tak. „Keď sú Galantské trhy, som tu o 3:30, aby som otvoril,“ dodáva Štibráni, ktorý je niekedy v práci skôr ako vrátnik, aby si predtým, ako zadelí zamestnancov na prácu, skontroloval celé mesto, a jeho telefón už začína vyzvárať. Keď vchádzame do budovy vedenia TSMG, uvádza ma do ranného rituálu.

Riaditeľove starosti: Málo peňazí, veľa práce

V kancelárii sa zoznamujem so sekretárkou Katkou Vargovou, kde ma vzápätí víta aj samotný pán riaditeľ TSMG Mgr. Arnold Popluhár. Ten ma hneď informuje, že práve miera do Renesančného kaštiela, ktorý sa začal prerábať, aby pomohli s nejakými prácami. S istou frustráciou dodáva: „Je veľa vecí, ktoré vyskočia na meste a príschnú nám, napriek tomu, že tie kompetencie nemáme. V minulosti sme mali na starosti celé mesto vrátane cintorína a

fontán, dokonca sme mali 73 zamestnancov. Tých máme teraz už len 57, peniaze nám zobrali, ale práce nám neubudlo, skôr naopak, množstvo vecí stále robíme.“ Riaditeľ mi vzápätí vymenúva hlavné oblasti ich práce, ktorými sú najmä starostlivosť o zeleň, kruhové

objazdy, výsadba stromov, odpadové hospodárstvo, separovanie či kompostárenie s novým sitovačom. „Vyrábame kvalitný kompost, ktorý si občania môžu kúpiť so zľavou, ak sú držiteľmi Galakarty,“ približuje. Za najdôležitejšie priority však považuje dve oblasti: „Pre nás sú kľúčové sadenie stromov a separácia odpadu. Tu sa 20 rokov nerúbali stromy a musia sa rúbať. Nechcem zažiť tragédiu ako v Nitre, keď padajúci strom zabil dieťa. Keď dnes nevyrúbeme starý strom a nevsadíme nový, o 20 rokov tu starý strom už nebude, ale nebude tu ani nový. Myslíme na svoje deti a vnúčatá.“

Z kancelárie do terénu

Po oboznámení sa s harmonogramom dňa sadáme s prevádzkovým vedúcim do auta a vyrážame do ulíc Galanty. Cestou mŕňame zametacie auto pri Neogotickom kaštieli a zastavujeme v uličke za kostolom, kde už skupina pracovníkov skúša novú kosačku na mulčovanie. Motor hlučne naskočí a vzduch sa pomaličky zaplňa vôňou čerstvo pokosenej trávy. Len čo sme zaparkovali a bolo vidno rozsvietený maják, pani z blízkej bytovky nás odchytil s otázkou, či sme z TSMG a prečo jej tráva nebola

pokosená. Vedúci zelene a riaditeľ trepezlivo vysvetľujú, že na jeseň sa vždy všetko skosí, a to ešte predtým, než sa zazimujú kosačky. Tráva bola určite pokosená, len na niektorých miestach vyrástla viac a na iných menej – v závislosti od viacerých podmienok.

Zber veľkoobjemného odpadu

Presúvame sa ďalej na Železničarsku ulicu, kde práve prebieha zber veľkoobjemového odpadu podľa harmonogramu pre mesto Galanta a jeho mestské časti. Ľudia nosia starý nábytok, matrace, haraburdy, ktoré už v domácnosti nemajú miesto. Kým sa jeden kontajner naplní, pracovníci plný kontajner odvážajú, aby ho potom vzápätí nahradili prázdny. Veľkoobjemový zber prebieha od 7:00 do 13:00 na 4 stanoviskách, pričom na každom sa nachádzajú dvaja pracovníci, ktorí pomáhajú občanom s nakladaním odpadu. Miroslav Štibráni mi ukazuje, aké náročné je plánovanie takýchto zberov: „Musím dôkladne naplánovať nielen veľkoobjemový zber, ale aj zber separovaných zložiek. Všetko musí na seba nadväzovať.“ Dodáva, že po skončení veľkoobjemového zberu pošlú kontajnery na zberný dvor, ktorý sa otvára práve o 13.00 hod.

V prvej línii: Život smetiara

Na ďalšej zastávke na Krásnej ulici stretávame partiu smetiarov v plnom nasadení. „Toto sú tí najšikovnejší závozníci,“ povie s úsmevom a hrdosťou v hlase ich vedúci Štibráni. Nezníe to ako formalita — v jeho tóne cítiť úprimný rešpekt. Jeden z mužov, Janko, si na chvíľu vyzlečie rukavice a prichádza k nám. Hoci má pracovné oblečenie od prachu, v očiach mu svieti čosi veľmi ľudské. Spomína na čas, keď sa k tejto práci dostal. „Keď bol covid, prišiel som sem robiť,“ začne ticho, no pevne. „Ale dodnes si neviem zvyknúť na to, že sa k nám ľudia správajú, akoby sme boli my sami tým odpadom, ktorý zbierame.“ Ukáže rukou na kolegu, ktorý práve s námahou nakladá ťažkú smetnú nádobu. „Ten chlap prekonal rakovinu,“ hovorí s rešpektom. „A zamestnal sa tu, lebo mu lekár povedal, že potrebuje pohyb. Ľudia však nevidia, aké príbehy nosíme za chrbtom. Vidia len vestu a smetiarske auto.“ Z vrecka vytiahne mobil a ukazuje mi fotku —

medzi bežným komunálnym odpadom je nahádzaný stavebný materiál, ktorý im môže poškodiť smetiarske auto. Vysvetľuje, s čím všetkým okrem nedisciplinovaného triedenia odpadu ešte musia zápasíť. „Často si ľudia nechávajú smetné nádoby pri dome, ale my nesmieme vstupovať na cudzí pozemok. Každý občan je povinný vyniesť smetnú nádobu k cestnej komunikácii do 7:00 hod. ráno.“ Štibráni dodáva: „Keď mi niekto povie, že nevyniesli smeti, viem to skontrolovať cez kamerový systém. Pozrieme si záznam a často sa pýtam: mali ste smetiak naozaj vyložený na cestnej komunikácii, nie pri dome a včas?“ Kamerové záznamy zo smetiarskych áut tak neraz slúžia ako neúprosny dôkaz, pred ktorým nepoctiví argumenty rýchlo strácajú váhu.

Za dverami separačnej haly

Dávame si rýchly obed, aby sme sa posilnili pred nasledujúcou zastávkou, ktorou je separačná hala. Prvé, čo mi udrie do očí, je obrovská kopa odpadu.

Na prvý pohľad plast a papier — ale medzi nimi sa váľa aj to, čo tam nepatrí. Tašky s komunálnym odpadom, zvyšky jedla, dokonca aj niekoľko sklenených fliaš a kúsky stavebného materiálu. Je to zmes, v ktorej sa stráca úmysel separovať, a zostáva len dôkaz ľahostajnosti. Na prvý pohľad sa to tu môže zdať chaotické, ale všetko má svoj poriadok. Pracovníci stoja popri pásoch a triedia, čo sa dá. Plast k plastu, papier na inú kopu. Tu sa ukazuje, ako ľudia separujú. „Minulý rok bolo 38,54 % vyseparovaného odpadu a teraz sme mali 36,88 %, takže o 1,66 % sme klesli v separovaní,“ skonštatuje Štibráni a ukáže na telefón, kde má všetky štatistiky. Galanta stále separuje málo, pritom poplatok za odpad sa im na rozdiel od ostatných miest, ktoré poplatok zvyšovali, znížil. „Ľudia si myslia, že všetko ide dokopy — a áno, na prvý pohľad to tak vyzerá, ale nie je to tak. Tu sa to znova všetko rozoberie. Ručne, kus po kuse,“ zdôrazňuje Štibráni. Každý druh odpadu tu má

svoje miesto. Vidím, že táto práca nie je jednoduchá. Pracovníci stoja pri pásoch celé hodiny, a aj keď sú dvere dokorán, vzduch je ťažký. V lete je to tu ešte horšie — horúčava a zápach vytvárajú prostredie, kde by si mnohí nevedeli predstaviť vydržať ani pár minút. Hotové balíky vytriedeného odpadu sa potom odvážajú preč na ďalšie spracovanie. Odchádzam s obdivom. Nielen k tomu, aký obrovský systém za triedením odpadu stojí, ale najmä k ľuďom, ktorí v ňom denne stoja — s rukami v odpade, no so zmyslom pre poriadok, ktorý možno viacerým z nás pri separovaní chýba.

Zberný dvor: Služba pre občanov

Z haly vychádzame na čerstvý vzduch a presúvame sa k zbernému dvoru, ktorý sa práve otvára pre verejnosť. „Okolo jednej hodiny, keď skončí veľkoobjemový zber, sem pošlú kontajnery,“ vysvetľuje Štibráni. Predstavuje mi vedúcu Zberného dvora pani Šípošovú, ktorá práve kontroluje príchod prvých návštevníkov. „Zberný dvor je otvorený od 13:00 do 18:00 pre občanov, je to služba zadarmo pre Galantňanov a prímestské časti,“ vysvetľuje mi pani Šípošová, ktorá mi prezrádza viac aj o doplnkových službách. „Keď ľudia prinesú zelený odpad zo záhradky, môžu si potom u nás kúpiť spracovaný kompost za zvýhodnenú cenu. Je to veľmi dobré, lebo je to 100-percentné využitie toho, čo nám

ľudia prinesú,“ dodáva s väčším optimizmom, pričom nezabudne zdôrazniť, že tento rok majú skutočne veľmi pekný a kvalitný kompost. Prechádzame dvorom, kde vidím úhľadne rozdelené kopy rôzneho odpadu v kontajneroch — konáre, trávu, listy. „Toto všetko sa zoberie na Zámsku lúku, kde sa to ďalej spracuje,“ ukazuje Štibráni.

Kompostáreň: Z odpadu nový život

Kúsok od mesta sa na Zámskej lúke nachádza kompostáreň — miesto, kde končí biologicky rozložiteľný odpad. Vchádzam na jej územie a aj tu vidím vysoké kopy zeleného odpadu. Sem smerujú konáre, pokosená tráva, listie, zvyšky ovocia a zeleniny, ale aj zvyšky jedla z galantských domácností. „Toto všetko sa premieňa na kvalitný kompost, ktorý sa následne využíva ako hnojivo,“ vysvetľuje mi pracovník kompostárne Ondrej. „Keby ľudia dôsledne triedili bioodpad, vedeli by sme z neho spraviť ešte viac,“ postážuje sa, pričom spomenie, ako v kuchynskom odpade neraz našiel kusy odevu, topánky či kusy betónu. „My tie sáčky režeme, aby sa tam nedostal nevhodný odpad. Mali sme tu plný balík plienok, fľaše zo zavaranín... potom máme problémy so strojmi.“ Sadá si do nakladača a premiestňuje hmotu do nového sitovača. Stroj začína rachotať a na druhej strane vychádza čierna, sypká hmota plná živín — kompost.

Tí, čo Galantu držia v chode

Z kompostárne mierime do areálu TSMG súbežne s pracovníkmi, ktorí prichádzajú z terénu. V meste sa ešte stále kosí, no smetiari si už robia údržbu áut. „Tí, čo zberali objemný odpad, teraz pomáhajú s nakladaním trávy,“ približuje mi Štibráni posledné práce v meste. V kancelárii ešte skontroluje, či sa všetko splnilo, a pripraví rozdelenie prác na ďalší deň. Keď odchádzam z areálu, uvedomujem si, aký kolos stojí za tým, že je mesto čisté, tráva pokosená, že okolie zdobia kvitnúce kvety, že smeti nezaplavujú ulice. Nie je to len o strojoch, o kontajneroch či kosačkách. Je to o ľuďoch — tých, ktorých často prehliadame. O zamestnancoch TSMG, ktorí dennodenne robia náročnú a nezávideniahodnú robotu. Bez nich by Galanta prestala fungovať. A najmä — je to o nás. O tom, či si konečne priznáme, že zodpovednosť za odpad, za stroje, za poriadok v uliciach, nie je len na nich. Ale aj na každom jednom z nás. A zajtra ráno, keď väčšina Galantňanov bude ešte spať, zamestnanci TSMG už budú opäť v teréne. Neviditeľní hrdinovia, ktorých prácu si všimneme, až keď ju nespravlia.

text, foto: Mgr. Mária Májeková

Májovica
Galanta

PROGRAM 30.4.2025 Mierové námestie

14:00 Vystúpenie detí MŠ
16:00 Vystúpenie detí ZŠ

PROGRAM 1.5.2025

9:00 Cyklojazda mestom
9:30 Tinti Linti *detské divadlo*
10:30 - 14:00
Vystúpenia žiakov ZŠ a tanečné súbory:
Clis, Calma, Step by step,
LIFE IS PERFECT, Salsa
Gymnasticko - akrobatický klub

Atrakcie

- ✓ kolotoče
- ✓ modelári
- ✓ burza kníh
- ✓ burza plátní
- ✓ americké autá
- ✓ dobrovoľní hasiči

POKUS O REKORD V TANCOVANÍ ZUMBY A ZÁPIS DO SLOVENSKEJ KNIHY REKORDOV

MESTSKÝ PARK 1. 5. 2025

16:00 Šintavanica
18:00 Švermovanica
17:00 Gizka Orňová
19:00 LOJZO

JP R Kaufland ALINEX

Majális
Galanta

2025.4.30. PROGRAM Béke tér

14:00 Óvodások fellépése
16:00 Alapiskolások fellépése

2025.5.1. PROGRAM

9:00 Kerékpáros felvonulás
9:30 Tinti Linti *gyermekszínház*
10:30 - 14:00
Alapiskolás diákok és táncsoportok műsora:
Clis, Calma, Step by step,
TŠ LIFE IS PERFECT, Salsa,
Gimnasztikai-akrobatikus klub

Atrakciók

- ✓ kórhinták
- ✓ modellezők
- ✓ könyvbörze
- ✓ lemezborza
- ✓ amerikai autók
- ✓ önkéntes tűzoltók

REKORDKÍSÉRLET ZUMBA TÁNCBAN ÉS BEJEGYZÉS A SZLOVÁK REKORDOK KÖNYVÉBE

2025.5.1. VÁROSI PARK

16:00 Šintavanica
18:00 Švermovanica
17:00 Gizka Orňová
19:00 LOJZO

JP R Kaufland ALINEX

SKOLAUDOVANÉ
dohodnite si obhliadku hotových bytov a obchodných priestorov

NA PREDAJ
1, 2, A 3 IZBOVÉ BYTY

WWW.RCENTRUM.SK

RICHTÁRSKE POLE GALANTA

OBJEDNAJTE SI TERMÍN STRETNUTIA EŠTE DNES
Info: 0905 536 698 / e-mail: rcentrum@gave.sk

Ukrajinská - Gruzínska REŠTAURÁCIA

svetová kuchyňa

VÁHOVSKÁ.566, DOLNÁ STREDA

PONÚKAME Vám:

♥ DENNÉ MENU / od 11:00 - 15:00h. /

♥ KVALITNÉ JEDLÁ

ZO SVETOVEJ KUCHYNE

♥ IDEÁLNE MIESTO PRE

- FIREMNÉ AKCIE - VEČIERKY

- KRSTINY alebo JUBILEÁ

- SVADOBNÉ SLÁVNOSTI

- RODINNÉ OSLAVY

ROZVOZ JEDLA: 0905 116 656

PLÁNOVANIE SVADBY/OSLAVY:

HOTSALIUK YULIIA - 0948 895 567

WWW.RESTDOLNASTREDA.SK / PJULDM@GMAIL.COM

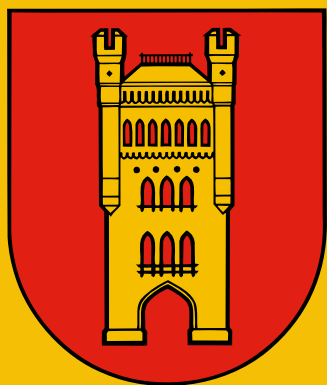

NAŠA SVETOVÁ KUCHYŇA

NASA_REST.DOLNASTREDA

GALÁNTAI ÚJSÁG

III. évfolyam / 2025

• 4.sz. / ÁPRILIS

• Galánta lakosainak lapja

41. Galántai Futás – a Felszabadulás Futása

Kedves Galántaiak, Tisztelt Olvasók!

Az áprilisi hónapban városunk számos rendkívüli eseménynek adott otthont, amelyekre méltán lehetünk büszkék. Találkoztunk, sok szép pillanatot éltünk át együtt, és ismét emlékeztettük magunkat arra, milyen fontos az embereket összekötni, és tiszteltben tartani azokat az értékeket, amelyekre társadalmunk épül. Mindig is az volt a hitvallásom, hogy az embereket összekötni kell, nem pedig megosztani – ezért örülök, hogy éppen áprilisban Galánta olyan sok lehetőséget kínált, amelyek összehoztak bennünket. Összekötöttek minket mint családot, közösséget, szomszédokat, barátokat. A hónap eleje egy különleges sportesemény, a Galántai Futás – a Felszabadulás futásáé volt, amelyet immár 41. alkalommal rendeztek meg, ezúttal 2025. április 12-én. A sport öröme, de a friss levegőn való közös találkozás is csodálatos hangulatot teremtett, amelyet mindannyian teljes szívvel élveztünk. Idén én is úgy döntöttem, hogy csatlakozom – az én. Egészségfutás résztvevőjeként –, és hiszem, hogy sokan önök közül is úgy látják, hogy a sport nagyszerű módja annak, hogy megőrizzük jó kondíciónkat és tiszta gondolkodásunkat. Három nappal később, április 15-én, Galántára látogatott Jozef Mikloško gyermekjogi ombudsman, aki tartalmas találkozót szervezett pedagógusokkal és szülőkkel. A gyermekek jogairól, valamint arról beszélgettünk, hogyan teremthetünk számukra biztonságosabb és ösztönzőbb környezetet – ez a beszélgetés valóban hasznos és értékes volt. A húsvéti időszakban egy hagyományos vasárnapi családi szalonasütést is szerveztünk, amely generációkat hozott össze. A kö-

zös beszélgetések, a tűz illata, a gyerekek nevetése és a meghatott pillanatok a szereteteinkkel – mindez városunk életének szerves része. A hónap egyik legfontosabb eseménye volt a 2024-es év személyiségeinek díjátadó gálája, amelyre április 23-án került sor. Olyan embereket tüntettünk ki, akik életükkel, munkájukkal és értékeikkel inspirálnak bennünket, és előre viszik közösségünket. Ez az érzelmekkel teli este számos önzetlenül tevékenykedő ember munkáját ismerhetett el, akik példaképekké váltak számunkra. Minden díjazottnak szívből gratulálok, és köszönöm, amit Galántáért tesznek. 2025. április 24. pedig úgy írja be magát városunk történetébe mint a nap, amikor Peter Pellegrini, a Szlovák Köztársaság elnöke Galántára látogatott. Ez a látogatás nemcsak városunk, hanem az egész járás iránti tisztelet jele volt, és nagyra értékelte azt a munkát is, amelyet közösen végzünk a fejlődésért. Végezetül, ezek a rendkívüli események szép előfutárai voltak annak, ami május elején – a szerelem hónapjában – vár ránk. Május 1-jén a munka ünnepét nagyszabású rendezvénnyel ünnepeljük. Már most szeretettel meghívom önöket – zene, mozgás, jó hangulat és olyan találkozások várnak ránk, amelyekért érdemes eljönni. Különleges figyelmet fordítunk majd városunk felszabadításának 80. évfordulójára is, amelyet május 7-én méltó módon tisz-

telünk meg az SZNF-emlékműnél. Idén az ünnepség új formában zajlik, meghatározó programmal – a szlovák himnusz női énekkarra készült különleges feldolgozásban csendül fel, a koszorúzás alatt pedig Marko Rajt hegedűművész adja elő a Schindler listája című film híres zenéjének részletét. Hiszem, hogy ez egy, magával ragadó és meghatározó élmény lesz, méltó az évfordulóhoz. Ezek az események is alátámasztják: Galánta nemcsak egy város, ahol élünk. Ez egy szívvel rendelkező hely – és ez a szív mindannyiunkban dobog. Békés áprilist és sok erőt kívánok az elkövetkezendő napokra!

Mgr. Peter Kolek – Galánta polgármestere

Sebességmérés és 30-as zóna

2025. március 12-én a galántai lakosok kérésére – amelyet interpelláció keretében terjesztettek a képviselő-testület elé – Gabriel Lipkovics, a Galántai Városi Rendőrség parancsnokhelyettese sebességmérési akcióit szervezett a Galántai Járási Közlekedésrendészeti Osztállyal együttműködve, a város kiválasztott területein. A lakossági kérések alapján az ellenőrzési tervbe bekerültek az Sport utca, Kereszt utca és Šafárik utca is. Utóbbinál külön figyelembe vették az SZNF-lakótelepi Alapiskola igazgatónőjének kérését, aki kiemelten fontosnak tartja az iskolások biztonságát az úttesten való átkeléskor. A Sport és, Kereszt utca olyan zónákba tartoznak, ahol a megengedett legnagyobb sebesség 30 km/h. **Hogyan viselkedjünk a 30 km/h-s zónában?** Vezessünk óvatosan, legfeljebb 30 km/h sebességgel. Figyeljünk a gya-

logosokra. **A 30 KM/H-S ZÓNA CÉLJA:** a forgalom lassítása és ezzel nagyobb közlekedésbiztonság elérése, az ott élők számára jobb lakókörnyezet biztosítása, a közlekedési táblák számának csökkentése, a zajszint mérséklése, valamint az áthaladó forgalom visszaszorítása – az utcák újra a helyieké lehetnek. Az ellenőrzés során a Galántai Városi Rendőrség és a Közlekedésrendészet járőrei több olyan szabálysértést is rögzítettek, amelyek megsértették a 2009. évi 8-as számú közlekedési törvényt – ezek közül több a megengedett sebesség túllépésével kapcsolatos volt. Közös megegyezés alapján a jövőben is folytatják ezeket az úgynevezett villámakciókat.

- R -

GALÁNTAI ÚJSÁG

GALÁNTAI ÚJSÁG havilap, a galántai lakosok lapja. Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériuma által bejegyzett, nyilvántartási szám 6095/23/PT, ISSN: 2730-0765. Kiadja: Galánta Város, Mierové námestie 940/1, 924 18 Galánta, azonosítószám: 00305936. Email: galantskenoviny@gmail.com.

Szerkesztőség: Mgr. Alena JAŠŠOVÁ, Vydavateľstvo „Helena“, Šafa (IČO: 34644237), Tel.: 0903516499.

Szerkesztőbizottság: Juraj Stern elnök, tagok: Mgr. Zsolt Barczy,

Mgr. Lucia Galambosová, Ing. Zoltán Kóvágó, Mgr. Miroslav Štibráni. Fényképek a címlapon: Marek Koller, Mária Májkeková.

Nyomja: VALEUR, s. r. o., Dunaszerdahely; Megjelent: 2025. április 23., megjelenik 7500 példányban, ingyenes.

A szerzői jogok fenntartva, és azokat kizárólag a kiadó gyakorolja. A kiadványban közölt cikkek és grafikák szerzői és készítői, és a nyelvi korrektor a kiadó képviselőjénél fenntartja a jogot, hogy csak hozzájárulásukkal van lehetőség a cikkek sokszorosítására és nyilvános átvételére, valamint ezek másolatainak nyilvános terjesztésére a 33. § par. 1. bek. a) és d) pontja alapján. A KIADÓ engedélye nélkül tilos a cikkek, azok részei, fényképek, grafikák bármilyen mechanikus vagy elektronikus használata, még a szlovák nyelvtől eltérő nyelven is. A szerkesztőség fenntartja a jogot a cikkek rövidítésére. A fényképek eredeti minőségéért a szerző felel, nem a kiadó.

Ing. Kővágó Zoltán sikerrel járt a galántai önkormányzati cégek kiválasztási eljárásában

Galántán két önkormányzati vállalat vezetésében jelentős változás történt. Ing. Kővágó Zoltán, galántai születésű szakembert választották meg a BYSPRAV spol. s r. o. és a GALANTATERM spol. s r. o. társaságok új ügyvezetőjének. Kővágó Zoltán a galántai gimnáziumban tanult, majd a Pozsonyi Műszaki Egyetemen (STU) folytatta felsőfokú tanulmányait. Diplomája megszerzése után a Szlovák Köztársaság Központi Adóhivatalában dolgozott, majd az építőipar és az ingatlankezelés területén vállalkozott. Jelenleg is tagja Galánta városi képviselőtestületének, a Beruházási-építési, környezetvédelmi, műemlékvédelmi, közlekedési és közrendért felelős bizottság elnöke, továbbá tagja a Pénzügyi és vagyonkezelési, valamint az Átláthatósági bizottságnak is. A kiválasztási eljárás során mindkét pozíciót elnyerte: a GALANTATERM társaság ügyvezetői posztjára egyedüli pályázóként jelentkezett, míg a BYSPRAV vezetői pozíciójára három jelölt közül választották ki. A GALANTATERM társaságot 30 évvel ezelőtt alapították, és Galánta város geotermikus kútjainak felhasználása céljából jött létre. „A cég biztosítja a hő és a melegvíz előállítását és elosztását a Sever, Gawest lakótelepeken, a Szent Lukács kórházban és más szerződött létesítményekben, főként geotermikus energia felhasználásával – a forró geotermikus víz hőjét hőcserélőkön keresztül juttatják el a fűtési rendszerbe, de alternatívaként gáztüzelésű kazánház is rendelkezésre áll,” – magyarázta az új ügyvezető. A BYSPRAV ez-

zel szemben egy ingatlankezelő vállalat, amely közel 2000 lakás kezeléséért felel, de ezen kívül kb. 3500 lakás és nem lakáscélú helyiség (köztük közintézmények, állami és önkormányzati épületek) számára biztosítja a hő- és melegvíz-elátást – két kazánházon keresztül, hőcserélő állomásokkal és elosztóvezetékkel a város egész területén. „A két cég között jelentős átfedés van, ezért logikus, hogy egy személy irányítsa őket. Hasonló problémákat kell kezelni, és fontos, hogy megtaláljuk a szinergiát közöttük” – tette hozzá Ing. Kővágó. Új pozíciójában több műszaki és gazdasági kérdésre is koncentrálni szeretne: „Az én feladatom lesz az is, hogy meghatározzam az esetleges további geotermikus fúrások gazdasági megvalósíthatóságát, és megvizsgáljam a visszasajtolás lehetőségét – egy olyan folyamatot, amelynek során az elvont hőt visszavezetnék a talajba. Ez az ideális megoldás, de hatalmas beruházást igényel” – ismertette terveit. „Olyan szervezeteket és tervezőket kell felkeresnem, akik képesek ezt pontosan kiszámítani és értékelni. Emellett természetesen biztosítanom kell a cégek napi működését is – de a hozzáadott érték az ilyen jövőorientált stratégiai döntésekben rejlik” – zárta gondolatait. Tekintettel építőipari és ingatlankezelési tapasztalataira, valamint képviselői és bizottsági munkájára, Ing. Kővágó Zoltán várhatóan új szemléletet és szakértelmet hoz majd az önkormányzati vállalatok irányításának folyamataiba.

- R -

Nyílt nap a Gejza Dusík Alapiskolában

2025. március 14-én élénk és vidám hangulat uralkodott a galántai Gejza Dusík Alapiskolában. A nyílt nap, amelyet elsősorban a szülők és a leendő elsősök számára szerveztek, kellemes és inspiráló légkörben zajlott. A látogatók bepillantást nyerhettek az iskola mindennapjaiba – láthatták, hogyan tanítunk, hogyan dolgozunk a gyerekekkel, és megismerhették, milyen értékekhez tartja magát iskolánk működése. Az eseményt az iskola igazgatónője, Mgr. Lucia Morovičová nyitotta meg ünnepélyesen az iskola előcsarnokában, jelen volt Mgr. Peter Kolek polgármester úr, Mgr. Katarína Barcziová, az oktatási osztály veze-

tője, valamint Mgr. Renáta Zsidóová, az oktatásiügyi módszertani szakértő is. A vendégek ezt követően megtekinthették az alsó tagozaton tartott nyílt tanórákat, melyeket pedagógusaink készítettek elő számukra – például Játékok a kiválasztott szavakkal, Szórakoztató matematika, illetve Szótagtól a mondatig című daltoni tanítási blokkokat. A tematikus oktatás keretében szó esett a újrahasznosítás világnapjáról, ember és egészség témaköréről, valamint a görög π betűről is. Nem maradt el az alkotó foglalkozás sem – LEGO-építés Drahošová tanító néni vezetésével, aki a tanulók körében is népszerű szakkört vezet. A tantermekben barátságos hangulat uralkodott, a gyerekek aktívan részt vettek az órákon, a szülők pedig saját szemükkel győződhetek meg arról, hogy iskolánkban a tanítás nemcsak hatékony, de motiváló is. A tanórák után a modern iskolai ebédlő-

ben került sor az iskola vezetésének és a szülőknek a találkozájára. Egy kötetlen beszélgetés során bemutattuk iskolánk jövőképét, értékeit, oktatási szemléletét, valamint a tantervi reformhoz kapcsolódó újdonságokat. Végezetül körbevezettük a vendégeket az iskola épületén – megtekinthették a szaktantermeinket, pihenőzónáinkat, a napközi helyiségeit és sok más érdekes helyszínt, amelyek színesítik az iskolai környezetet. Szeretnénk szívből megköszönni mindenkinek, aki ellátogatott hozzánk a nyílt nap alkalmából. Bízunk benne, hogy a gyerekek és a szülők is kellemes élményekkel gazdagodtak, és segítgettünk nekik a döntésben, hogy melyik iskola lesz a legjobb választás gyermekük számára. A kis látogatók beíratása az 1. évfolyamba 2025. április 10–11-én zajlott.

szöveg és fotó: Gejza Dusík Alapiskola, Galánta

„Az életben számomra a legtöbbet a család, és a sport terén a fiatalokkal való munka jelenti“ - mondta Galánta városi képviselője, Peter Tomič.

Peter Tomič nem csupán egy újabb hang a galántai városi képviselő-testületben. Életének története a távoli Jugoszláviában kezdődött, ahonnan a sors útjai visszavezették Galántára, ahol a Janko Matúška Gimnáziumban tanult. Ma már szinte mindenki ismeri őt – jellegzetes hangja a régió sporteseményeinek elmaradhatatlan részévé vált, a falusi hetedosztályú mérkőzésektől egészen a legmagasabb szintű rangadóig. Ambíciói azonban túlmutatnak a sportesemények mikrofonján. Galánta lakosai már másodszer szavaztak neki bizalmat az önkormányzati választáson, ezzel megerősítve helyét azok között, akik aktívan formálják a város jövőjét. Független képviselőként nemcsak friss energiát hoz a testületbe, hanem a polgárok közvetlen hangját is képviseli. Jelenleg a galántai Társadalombiztosítóban dolgozik, de a szíve a családjáért, a sportért és a városért dobog.

• Az önkormányzati politikába vezető útja szorosan kapcsolódik a sporthoz. Hogyan lett Önből képviselő?

- Mielőtt először bekerültem a képviselő-testületbe, a sportbizottságban dolgoztam. Mindig szoros kapcsolatban álltam a városvezetéssel, és jól ismerem a várost, hiszen több mint 25 éve segítik a Galántai Futás megszervezésében. Ez a sokéves kapcsolat a várossal és a lakosokkal olyan kötődést alakított ki, amiből teljesen természetesen következett, hogy képviselő lettem.

• Galántán mindenki Mano becenéven ismeri Önt – így is szólítják. Emellett ismert sportrendezvények szervezőjeként és műsorvezetőjeként. Hogyan került ebbe a szerepbe?

- A műsorvezetéshez vezető utam elég észrevétlenül kezdődött. Harminc évvel ezelőtt, amikor abbahagytam az aktív focit, az öt éves fiam vette át a stafétát. A gyerekek tornatermi tornáin statisztikákat kellett vezetni, és mivel 25 éven át a Statisztikai Hivatalban dolgoztam, a számok a hobbimá váltak. Mivel nem volt senki, aki a rendezvényt levezette volna, és én elég beszédes vagyok, hát kézbe vettem a mikrofont. Fokozatosan futballbermondó lettem Galántán, ahol akkoriban harmadosztályú

lyú meccseket játszottak. Később Vágsellyén, és Szereden is tevékenykedtem ahol második és első ligát játszottak. 1997-től részt vettem a Galántai Futáson és más versenyeken Szlovákiában és külföldön is. Mindenhol láttam műsorvezetőket, akik szerintem gyengék voltak. 2012-ben a térdműtét után nem tudtam futni, így átvettem Galántán a műsorvezető szerepét, és utána más városokból is elkezdtek hívni. Ma már jégkorongtornákat, horgászversenyeket, futball-és, kosárlabdamerkőzéseket és különféle sporteseményeket is levezényelek egész Nyugat-Szlovákiában.

• Honnan merít energiát és motivációt ezekhez a tevékenységekhez?

- Nagyon szeretek ezekre az eseményekre járni, és még jobban szeretek hazatérni este, amikor elfáradtam. Régen az egész család otthon várt, most már csak a feleségem, Renáta, mivel a gyerekeink, Dušan és Ivana Pozsony környékén élnek. De egyértelmű, hogy a feleségem és a gyerekek azok, akik a víz felett tartanak.

• Elárulja az olvasóknak, hogyan pihen, hogyan tölti fel magát egy hosszú nap után?

- Még mindig aktív – máshogy nem is tudnám elképzelni. A fő hobbim most a kerékpározás, mivel a futást le kellett cserélnem. Elég fordított életmódom van – hajnali 3:30 körül kelek, felpattanok a biciklire és elindulok Kaskádyra, ahol ilyentájt még egy lélek sem jár. Sokan hívnak, hogy menjünk együtt biciklizni, de én visszautasítom. Ki kell tisztítanom a fejem – a biciklizés, séták és túrázás az én relaxációm, és közben senkit sem akarok látni. (nevet)

• Mi szerez Önnek a legnagyobb örömet és beteljesülést a munkán kívül?

- A sporton belül a fiatalokkal való munka tölt el örömmel. Például bár a kassai futás több ezer futót vonz, amivel meghaladja a Galántai Futás résztvevőinek számát, valamiben mégis felülmúljuk – nálunk 550 gyerek áll a rajtvonalhoz, köztük 120 óvodás is. Ez a fiatal generáció mozgás iránti lelkesedése egyedi sikerünk, amit még a nagyvárosi események sem tudnak utánozni. A fiatalok számomra a sport jövője, hogy ne vesszen el a mozgás. És per-

sze ott van a családom. Emellett említettem a túrázást is – sokat utazunk, szeptemberben például Párizsba készülünk.

• Mikor van ideje minderre?

- Ahogy már mondtam, hajnali négykor kelek. (nevet)

• Van beteljesületlen álma vagy vágya?

- Egészséges szeretnék lenni, szép családot szeretnék, bejárni a világot, utazni. Azt akarom, hogy az emberek szemébe tudjak nézni, és azt lássam, hogy elégedettek, amikor azt mondják: „Köszönjük, Peter, hogy ezt megcsináltad a városban, jól sikerült.” Egyszerű dolgokra vágyom, nem valami nagyra.

• Képviselőként célja, hogy javítsa Galánta kulturális és sportéletét. Sikerral jár?

- Sajnos, bármennyire is szeretnék javítani rajta, pénzügyi korlátokba ütközünk. Jó csapat vagyunk, akár a kulturális, akár a sportbizottságban. A gond az, hogy az állam egyre kevesebb pénzt nyújt az önkormányzatoknak. Szeretnénk minden járdát megjavítani, mindent megtenni az emberekért, de ez az állam nem kedvez az önkormányzatoknak. Ennek ellenére igyekszünk a maximumot kihozni a lehetőségeinkből. A változás a városban már látható, és biztosan folytatni is fogjuk.

Mária Májeková

PaedDr. Katarína Kováčová Galánta Város Ifjúsági Parlamentjének új koordinátora

A galántai Spektrum Szabadidőközpontban találkoztunk annak igazgatónőjével, PaedDr. Katarína Kováčovával, aki ez év elején Galánta Város Ifjúsági Parlamentjének koordinátori szerepét is átvette.

Az élet fordulatai néha a legjobb lehetőségeket hozzák. Így történt ez Katarína Kováčovával is, aki 24 évnyi pedagógusi munka után a Nagyfödemesi Alapiskolában – ahol igazgatóhelyettesként is dolgozott – bátor lépést tett az ismeretlenbe. „Felmondtam anélkül, hogy tudtam volna, merre sodor az élet” – emlékszik vissza mosolyogva pályafutása sorsfordító pillanatára. Munka keresése közben figyelt fel a galántai Spektrum Szabadidőközpont igazgatói pályázatára, bár eleinte nem volt biztos abban, hogy ez az állás neki való, és hogy pontosan mit is takar a pozíció. Kezdeti kétségei ellenére úgy döntött, hogy személyesen érdeklődik. Az akkori igazgatónő örömmel fogadta, boldog volt, hogy valakinek átadhatja a stafétabotot. „Miután beszélgettünk a munka tartalmáról, és eltöltöttem egy napot a központban, végül úgy döntöttem, elfogadom a kihívást. Ma, öt év igazgatói munka után, ezt az egyik legjobb

döntésnek tartom az életemben” – vallja be. Élvezi a munkáját, és jól érzi magát a pozícióban. 2025. január 1-jétől azonban újabb fontos feladatot kapott – ő lett a galántai ifjúsági parlament koordinátora. A pozícióra korábbi tapasztalatai is alkalmassá tették, hiszen sokat dolgozott fiatalokkal. „Volt tanítványaim még mindig idejárnak, közös programokat szervezünk a központon kívül is. Mindig meglátogatnak, itt találkozunk, és együtt szervezünk különféle tevékenységeket” – meséli. „Decemberben, a városi karácsonyi rendezvények idején lehetőségem volt találkozni a parlament tagjaival. Megismerkedtünk, és el kell mondanom, hogy fantasztikus gyerekek. Ráadásul a parlament elnöke már két éve önkéntesként dolgozik nálunk, így minden szépen összefonódik.” A koordinátori szerepre a város polgármestere kérte fel. „Beleegyeztem, és egyáltalán nem bántam meg.” A szabadidőközpont igazgatónője elismeri, hogy a két pozíció összehangolása nem mindig egyszerű. „Ez nagy felelősség. Tulajdonképpen ez a feladat egy teljes embert igényelne, más kötelezettségek nélkül” – jegyzi meg. Az ifjúsági parlament tagjai többnyire Nagyszombatban vagy Pozsonyban tanuló középiskolások, így a találkozókat főként hétvégére szervezik. „Mivel Galántán élek, ez nem jelent gondot, és mindig szívesen jövök.”

A Galántai Futás – a Felszabadulás Futása 41. évfolyamának abszolút győztesei a kenyai futók lettek

Már kora reggeltől élénk nyüzsgés uralkodott Galántán április második szombatján. Mindenütt bemelegítő futókat lehetett látni, színes mezbe öltözött lelkes sportolókat, valamint családokat gyerekekkel, akik azért jöttek, hogy aktívan részt vegyenek a futáson, vagy hogy támogassák szeretteiket. Ennek az oka nem más volt, mint a hagyományos Galántai Futás – a Felszabadulás Futásának 41. évfolyama, amely ismét sportkedvelők százait vonzotta – összesen 1177 résztvevő négy kontinensről, akiket több mint 500 néző buzdított. A tanulók első versenyei már 9:40-kor elrajtoltak a különböző kategóriákban. A szervezők kiemelkedően magas gyerekrésztvételt jegyeztek fel – összesen 533 fiatal futó indult, beleértve az óvodás korosztály legkisebbjeit is. A pályán anyukákat lehetett látni babakocsikkal, de olyan gyerekeket is, akik még csak nemrég tanultak meg járni – némelyikük cumival a szájában lelkesen bandukolt a célvonal felé szüleik kíséretében. „Szép látni, hogy vannak, akik 41 évvel ezelőtt itt kezdték óvodásként, ma pedig már 45 év felettiek, és még mindig futnak. Galántán tehát minden évben lehet futni – csak egészségre kell hozzá, úgyhogy vigyázzatok rá,” mondta az eseményen a verseny szervezője, versenyigazgató és műsorvezető, Peter „Mano” Tomič. A rendezvény része volt az Egészség Futás – Samsung run is, amely idén ünnepelte 20.

évfordulóját. A 2,5 km-es távon 313 különböző korosztályú versenyző állt rajthoz – gyerekektől egészen a nyugdíjasokig. Ezt a távot teljesítette Galánta város polgármestere, Peter Kolek is, a városi hivatal dolgozóival együtt. Egy tűzoltó is részt vett a versenyen, aki teljes tűzoltó felszerelésben futotta végig a távot. A 10 km-es főversenyen 247 versenyző indult négy kontinensről – Amerikából, Afrikából, Ázsiából és Európából – valamint 21 váltócsapat. Különlegesség volt a svájci női kézilabda-válogatott tagjainak részvétele, akik éppen Szlovákiában tartózkodtak a 2015-ös világbajnokság selejtezőjének visszavágója miatt a szlovák válogatottal ellen. A szervezők az utolsó pillanatban is lehetővé tették a nevezésüket, mivel még öt chip-es váltót rendelkezőre állt. Idén a fő kategóriákra kizárólag online lehetett regisztrálni, ami megkönnyítette az egész nevezési folyamatot. A fő kategória abszolút győztesei kenyai futók lettek. A kenyai női futó új női pályacsúcsot állított fel 33:09 perces idővel, ezzel 10 másodperccel megdöntve a 2019-es korábbi rekordot. A legjobb szlovák futó a tavalyi győztes, Martin Rusina lett, aki mindössze egy héttel a galántai verseny előtt megnyerte a ČSOB maratont is. „A 41. Galántai Futás hatalmas siker, és városunk, valamint Szlovákia történetébe is beírta magát. Köszönöm mindenkinek, aki közreműködött az esemény előkészítésében. A szervezői csapat fantasztikus munkát végzett” – mondta a versenyigazgató, aki nem titkolta meglepetését a tömeges részvétel láttán. „Mindenre számítottam, csak erre nem” – vallotta be mosolyogva. „Ez a futás új évtizedbe lépett – 533 gyerek és további 600 ember vett részt rajta.” Végezetül kiemelte a szponzorok, az önkéntesek és minden segítő hozzájárulását az esemény sikeréhez. A végén tombola volt értékes nyereményekkel, finom gulyás minden résztvevőnek és zenei, illetve énekes produkciókkal. A Galántai Futás ismét nagy sport- és közösségi eseménnyé vált, amely egyesítette minden korosztály képviselőit. A gyerekversenyek díjazottjai között a galántai alapiskolák tanulói is szerepeltek, ami azt mutatja, hogy a Galántai Futás valóban minden generációnak szóló esemény.

szöveg: Mária Májeková, fotó: Marek Koller

VILLÁMHÍREK Galántáról

2025. április 2-án a galántai Honismereti Múzeumban megnyílt a Galántai Művészeti Alapiskola képzőművészeti tagozatának évről évre kiállítása. A tárlat 51 végzős diák munkáit mutatja be, és április 30-ig látogatható. Az ünnepélyes megnyitón jelen volt Zuzana Danišková, a művészeti alapiskola igazgatója, Peter Kolek, Galánta polgármestere, valamint Katarína Barciová, az Oktatási, kulturális, ifjúsági és sportosztály vezetője. „A kiállításon azoknak a diákoknak a munkái szerepelnek, akik az alapfokú művészeti iskola első (8 éves) és második (4 éves) ciklusát végezték el.”

Április elején Galánta városa a Közterület-fenntartó vállalatral együttműködve megkezdte a városi park melletti körforgalom felújítását. A munkálatok részeként élő növényeket – ligeti zsályát, díszfüveket, őszirózsát és kasvirágot – ültettek, amelyek kiegészítik a már meglévő talajtakaró rózsákat. A terület így szebbé és színesebbé válik a város lakói számára.

2025. március 13-án hivatalosan is kezdetét vette a Galántai Reneszánsz Kastély felújításának újabb szakasza az építési terület átadásával. Az ünnepélyes eseményen részt vett Peter Kolek polgármester, a város és a kivitelező cég képviselői, valamint a műszaki felügyelet. Az INTERREG projekt keretében felújítják az épület külső homlokzatát, korszerűsítik a vezetékeket, renoválják az esketőtermet, és tanösvényt alakítanak ki. A munkák idején az esküvőket a neogótikus kastély északi szárnyába helyezik át.

A Honismereti Múzeum 2025. április 5-én húsvéti családi szombatot rendezett. A rendezvényen kézműves vásárral és kreatív műhelyekkel várták az érdeklődőket, amelyek középpontjában a hagyományos húsvéti tojásdíszítés és a kosárfonás állt. Helyi kézművesek különböző technikákat mutattak be: Ildikó Szőcs áttört tojásdíszítést, Anikó Vida keresztzemes hímzést, Reinald Kuna drótművességet, míg Elena Laczová kosárfonást. A látogatók muzeológusok segítségével saját húsvéti díszeket készítettek, amelyeket haza is vihetek.

A Galántai SZNF-lakótelepi Alapiskolában a diákok különböző tevékenységekkel emlékeztek meg a víz világnapjáról. Az elsősök Mgr. Christová vezetésével a vízcsepp útját követték a felhőktől a csapig, és saját víztisztítót készítettek. A diákoknorkormányzat „kék napot” szervezett, amelyben minden tanár és diák bekapcsolódott. A „legkékebb osztály” versenyben az alsó tagozaton az 1.B és 1.D, a felső tagozaton pedig a 9.A osztály nyert. A 4.C osztály negyedikesei Európa vízfogyasztásával kapcsolatos szöveges feladatokat oldottak meg, és projekteket készítettek a víztakarékosságról és a víz jelentősége témakörében.

folytatás a 7. oldalon

A városi rendőrség jegyzőkönyvéből

Hosszabb ideje parkoló jármű eltávolítása

2025. március 21-én a Galántai Városi Rendőrség lakossági bejelentést kapott egy lakóház előtt hosszabb ideje parkoló járműről. A városi rendőrség járőrei azonnal

intézkedtek: ellenőrizték a bejelentést, felvették a kapcsolatot a jármű tulajdonosával, és a vonatkozó jogszabályok értelmében tájékoztatták őt a kötelesegeiről. A tulajdonos együttműködött a rendőrséggel, és gondoskodott arról, hogy az autó eltávolításra kerüljön a nyilvános parkolóból. Köszönet illeti a bejelentő állampolgárt, valamint a jármű tulajdonosát is, aki jogkövető módon és késlekedés nélkül intézkedett.

Dezorientált anyuka kisbabával

2025. március 31-én 22:10-kor a városi rendőrség bejelentést kapott, miszerint egy ismeretlen nő babakocsival láthatóan zavartan viselkedik a Vajanský utcai benzinkút környékén. A járőr késlekedés nélkül kivonult a helyszínre. A nőt a Pozsonyi utcán találták meg, ahol kiderült, hogy a babakocsiban 7 hónapos kislánya van. A Málás községből származó fiatal anyuka zavartnak tűnt, láthatóan rossz pszichés állapotban volt. A nő és gyermeke testi épségének védelme érdekében mentőt hívtak a helyszínre, akik a galántai Pentahospitals sürgősségi osztályára szállították őket. A családtagokat a mentőszolgálat azonosította és értesítette.

Négyéves eltűnt gyermek keresése

2025. március 19-én rendkívül megerőltető szolgálat várt a városi rendőrség két tagjára, Peter Halászra és Anton Vargára. 05:29-kor kétszörös

édesanya jelentette be, hogy négyéves gyermeke egy vita után eltűnt az otthonukból, senki nem látta, és nem tudják, hová ment. A rendőrök azonnal megkezdtek a keresést, mely rövid időn belül eredményre vezetett: a gyermeket

az SZNF-lakótelepi óvodában találták meg, ahová egyedül ment be. Az esetet a helyszínen a Galántai Járási Rendőrkapitányság vette át. Köszönet illeti a rendőröket áldozatos munkájukért, valamint az óvodai dolgozót, aki beengedte a gyermeket.

Tavaszi nagytakarítás a városi rendőrség közreműködésével

A Galántai Városi Rendőrség védnöksége alatt, a Munkaügyi Szociális és Családügyi Hivatal galántai kirendeltségével együttműködésben márciusban megkezdődött a közterületek tavaszi nagytakarítása. Az első körben 22 zsák szemet gyűlt össze a vasútállomás alatti híd környékén, valamint több zsák hulladék a Garazsd major utcán. Ezt követően naponta takarítják a Neogó-

tikus kastély parkját is a Park utcán, ahol a látogatók gyakran nem tartják be a park rendszabályait: nem kijelölt helyen helyezik el a szemetet és ott

dohányoznak, ahol tilos. A rendőrség nemcsak felügyeli a takarítást, hanem szabálysértések esetén intézkedik is. A munkálatokban a Munkaügyi Szociális és Családügyi Hivatal közmunkásai is részt vesznek. Ezúton felszólítjuk a neogótikus kastély látogatóit, hogy tartsák be a park látogatási szabályait és őrizzék meg a tisztaságot a parkban.

Elsősegélynyújtás

2025. március 10-én 20:35-kor a városi rendőrség bejelentést kapott, miszerint egy boltban vérző személy tartózkodik. A helyszínen kiderült, hogy a személy jobb oldali fejsérülést szenvedett és a sebe erősen vérzett. A rendőrök elsősegélyt nyújtottak, majd mentőt hívtak. A sérültet a galántai Pentahospitals kórházba szállították. A sérülés egy epilepsziás roham következtében történt, melynek során a személy egy betonfalnak esett.

Életmentés

2025. április 2-án 10:18-kor bejelentés érkezett a városi rendőrség segélyhívójára: a bejelentő attól tartott, hogy 6. emeleti szomszédja megsérült és beszorult a Forradalmi negyeden található lakásába. A rendőrök azonnal a helyszínre siettek, ahol kiderült, hogy

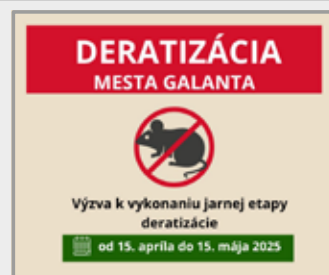
a nő valóban segítségre szorul és magatehetetlen. A Galántai Járási Tűzoltó- és Műszaki Mentőszolgálatot hívták a helyszínre, akik kinyitották az ajtót, így a rendőrség és a mentők be tudtak jutni. A sérültet ellátták és kórházba szállították. A rendőrök értesítették a nő fiát és biztosították a lakás zárását. Az eset újabb példája volt a mentőszolgálatok hatékony együttműködésének Galántán.

Gabriel Lipkovics,

a Galántai Városi Rendőrség parancsnokhelyettese

Felhívás a tavaszi rágcsálóirtás elvégzésére

Galánta városa a fertőző betegségek kialakulásának és terjedésének megelőzése érdekében felhívást intéz a vállalkozásokhoz – azaz az egyéni vállalkozókhoz és a jogi személyekhez – a tavaszi rágcsálóirtás (deratizáció) elvégzésére a tulajdonukban vagy kezelésükben lévő épületekben, szennyvízcsatorna- és közműhálózatokban, üzleti és lakáscélú helyiségekben, beleértve az iskolai, egészségügyi, sport- és rekreációs, testnevelési és kulturális létesítményeket, szociális szolgáltatásokat nyújtó létesítményeket, lakó- és többfunkciós épületeket, raktárakat és hulladéklerakókat Galánta területén és Hódi, Nemesnebojsza, Javorinka városrészekben. A rágcsálóirtást az épületek belső terein kívül az épületek közvetlen környezetében, aknában és csatornacsatlakozásokban, amelyek közvetlen kapcsolatban vannak az épülettel, egészen az első vízelvezetőig kell elvégezni egységes időintervallumban, 2025. április 15-től 2025. május 15-ig. A rágcsálóirtást kizárólag az állati kártevők professzionális szabályozására felhatalmazott cégek végezhetik. Ugyanakkor az ingatlantulajdonosok, -kezelők vagy -használók kötelesek igazolni, hogy a határidőn belül gondoskodtak az irtásról. Az irtásról szóló értesítést – a cég nevének és székhelyének, az irtás helyének és időpontjának megjelölésével (magánszemélyek kivételével) – a Galántai Városi Hivatal Lakossági szolgáltatások és környezetvédelmi szakosztályára, vagy a következő e-mail-címre kell küldeni: veronika.karovicova@galanta.sk.

- Galánta városa -

Urnafülkék bérlete a galántai új temető kolumbáriumában

2024 januárjától kolumbárium található a Hódi úti új temető területén. A kolumbárium a főkapu jobb oldalán helyezkedik el. Az urnafal jelenleg **143 szabad, négyurnás urnafülkével rendelkezik**. Egy ilyen fülke bérleti díja az első 20 évre 500 €, a következő időszakra (10 év) pedig 20 €. Ezek a fülkék a kolumbárium külső falán találhatók. A kolumbárium belső oldalán további **98 darab kétúrnás fülke található**. Ezek bérleti díja 250 € az első 20 évre, a következő időszakra (10 év) 20 €. A névtáblák elkészítéséről a bérlő egyénileg, egy választott kőfaragó cégen keresztül gondoskodik, ezt a szolgáltatást a temető üzemeltetője nem biztosítja. Galánta városa, mint a temető üzemeltetője felhívja a látogatók figyelmét, hogy a mécsesek elhelyezésére és meggyújtására a kolumbárium közepén elhelyezett asztal szolgál. Kérjük, ne helyezzenek koszorúkat, virágokat vagy szobrokat az urnák alá, illetve az asztalra sem. A bérléssel kapcsolatos további információkért a temetők kezelőjét kereshetik a következő telefonszámon: 0903 733 143, vagy e-mailben a cintoriny@tsmg.sk címen. A szabad fülkék száma 2025. március 17-én volt aktualizálva. - Galánta városa -

A Galántai Ifjúsági Parlament új tagokkal bővült

Galánta Város Ifjúsági Parlamentje új lendülettel és számos tervvel vágott neki az évnek az új koordinátor, PaedDr. Katarína Kováčová vezetésével. A fiatal tagok már több rendezvényt is megszerveztek, és újabb izgalmas esemény is készülöben van. A 2025-ös év az Ifjúsági Parlament új vezetőségének megválasztásával kezdődött. Januárban tartották első ülésüket, amelyen Sára Margita Balušíková

vált választották elnökké, Sofia Červeňanskát pedig alelnökké. Katarína Kováčová szerint gyorsan nőtt az érdeklődés a parlamenti tagság iránt. „Február 9-én tartottuk a második ülésünket, ahol további hat új tagot hívtunk meg és fogadtunk be, és máris újabb érdeklődők jelentkeztek” – tette hozzá a koordinátor. „Egyes fiatalok azt gondolták, hogy mindig aktívnak kell lenniük. Mi viszont nem várjuk el senkitől, hogy minden rendezvényen ott legyen. Amikor idejük engedi, jönnek, és segítenek az előkészületekben vagy magán a rendezvényen.” A közelmúlt egyik sikeres rendezvénye a farsang volt, amelyet a Štefánik utcai alapiskola tornatermében tartottak. A résztvevők számára modern szórakozási formákat is kínáltak, például interaktív vetélkedőt, amelyet kivetítőn követhettek, és mobilalkalmazáson keresztül oldhattak meg. Ez a forma különösen népszerű volt a fiatalok körében. A galántai ifjúsági parlament tagjai úgy döntöttek, közvetlenül szólítják meg célcsoportjukat: személyesen szeretnék felkeresni a város alap- és középiskoláit. A hosszú távú célok egyike egy saját tér létrehozása a fiatalok számára. „Szeretnénk egy olyan helyet kialakítani, ahol a fiatalok rendszeresen találkozhatnak – egy városi klubszobát vagy ifjúsági helyiséget” – mondja az ifjúsági parlament koordinátora.

- R -

VILLÁMHÍREK Galántáról

Májusban is számos érdekes programmal várja a város a látogatókat, íme néhány közülük: 5. 1. – városi majális, 5. 6. – az RND előadása: Deti doby, 5. 7. – koszorúzási ünnepség a felszabadulás 80. évfordulója alkalmából, 5. 10. – Mikulov borkóstolóval szórakoztatja Galántát 5. 10–11. – CLIS táncműsor, 5. 13. és 15. – J. Haydn Művészeti Alapiskola tanulóinak koncertje, 5. 17. – Múzeumok Éjszakája, 5. 20. – anyák napja a. Kodály Z. Alapiskolában, 5. 24. – Táncos est – Nem csak egyedülállóknak, 5. 25. – Jótékonyági esemény: Chyťme sa za ruku, 5. 28. – anyák napja az SZNF-lakótelepi Alapiskolában, 5. 31. – Városi gyermeknap.

✂
2025. április 3-án megnyílt Juraj Dolán akadémiai festő V R S T V E N I A – Kostkovci v historickom časopriestore című kiállítása, amely a neogótikus kastély északi szárnyának galériájában tekinthető meg április végéig. A kiállítás keddtől péntekig 9:00–17:00-ig, szombaton 11:00–17:00-ig látogatható.

✂
Április elején Galántára látogatott a Chutné Slovensko (Ízletes Szlovákia) című műsor forgatócsoportja, hogy feltérképezze a Mátyusföld gasztronómiai különlegességeit. Az Esterházy Restaurant séfje a kamerák előtt mutatta be főzőtudományát. A TA3 televízió és a Slovakia Travel / Visit Slovakia csapata nemcsak az ízek világát fedezte fel, hanem megtekintette Karol Duchoň emlékszobáját és a neogótikus kastély déli tornyában található Esterházy-család történetét bemutató kiállítást is. A műsort májusban vetítik.

✂
2025. április 1-jén az SZNF-lakótelepi Alapiskolában mesés nyílt napot tartottak. Az érkező leendő elsősöket és szüleiket mesefigurák és az iskolaigazgató, Mgr. Radka Vrabcová, királynői jelmezben fogadta. Az eseményen részt vett Mgr. Katarína Barciová, az oktatási és kulturális osztály vezetője és Mgr. Renáta Zsidóová oktatási módszertani szakember is. A látogatók megismerkedhettek az iskola kínálatával, amely sportosztályokat, nyelvi szakköröket és további programokat is tartalmaz. Minden óvodás emléktárgyat kapott ajándékba.

✂
A GALANDIA Vízi Világ különleges akcióval készült Galánta város lakosai számára. Akár családi programot, romantikus estét vagy baráti kikapcsolódást tervez, a „Galántai keddek” tökéletes választás. A galántaiak minden kedden 2025. május 31-ig használhatják ki ezt a nagyszerű lehetőséget: egész napos belépő a Vízi Világba 7,90 euróért, a Vízi Világba és szaunavilágba 9,90 euróért.

✂
Április 24-én Galántára látogatott a Szlovák Köztársaság elnöke, Peter Pellegrini, Galánta felszabadításának 80. évfordulója alkalmából. (A rendezvényről bővebben a Galántai Újság következő számában olvashatnak).

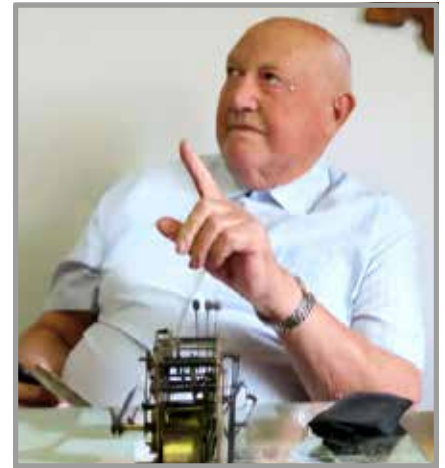
- R -

Galánta szülöttei és egyéniségei:

Tartott Ferenc, Galánta legendája

Tartott Ferencre emlékezem, az órásmesterre – bár nem galántai születésű, mégis a város legendás alakja volt. Eredetileg interjút szerettem volna készíteni vele, de sajnos már nem volt rá lehetőségem... Így a családját és barátait kértem meg, hogy írjanak róla néhány sort. A Galántai járásban, Nagymácsdon született és nőtt fel. Az órásmesterséget Pozsonyban tanulta ki, de szakszerű képzést a csehországi Nové Město nad Metují városában kapott. „Mindig büszke volt a szülőfaluja, de 1952-től Galánta polgára lett, itt talált otthonra és munkára, és bekapcsolódott a helyi közösség életébe – nemcsak a munkája és vállalkozása révén, de a sportba is – a labdarúgásba, ahol nemcsak szurkoló volt, hanem különböző szerepekben tevékenykedett Cafík és Lešický edzők mellett, akik egyúttal jó barátai is voltak” – mesélte lánya, Évi. Galántán önkormányzati lakást kapott, ahol öttagú családjával élt, később családi házába költöztek. A család volt számára a minden, mindig az első helyen állt. Szerette a természetet, gyakran vitte a gyerekeket gombászni, nyáron a Balatonra – ahol nem telhetett el a kirándulás egy jó halászlé nélkül –, télen szánkóz-

ni. A legnagyobb ajándék számára az unokái és dédunokái voltak. 2008-ban szép pillanatokat töltött velük Windsorban, ahol az unokája és dédunokája él. Nagy élmény volt számára, mikor meglátogatták a templomot, ahol a királyi család tagjai kötnek házasságot. Igazi órásmester volt, valóban szerette a hivatását, és szinte élete utolsó napjáig javított órákat. Így emlékezett rá ThDr. Józsa Attila, PhD., esperes-plébános, a nagyszombati Szent Miklós Kollégiumi Káptalan tiszteletbeli kanonoka, aki éveken át szolgált Galántán, és jó barátságot ápolt Tartott Ferencel. 2024. december 30-ra emlékszik, amikor az óraszerző és az óraüzlet utoljára volt nyitva: „Kaptam tőle egy könyvet az órák történetéről – tudta, hogy épp az ógyallai toronyórát javítjuk –, és két retro órát is adott. Az egyiket annak mintájára, amit egykor az első eskütelem alkalmával kaptam, és ami idővel elromlott – de ő emlékezett rá. Kaptam két faliórát is, amelyek olyan értékeket fejeztek ki, melyeket ő fontosnak tartott. Az egyik faliórán a piros-fehér-zöld színek jelentek meg, két Szent Korona-toronnyal és középen a címerrel, a másikon pedig Galánta templomának

két tornya szerepelt. Tudta, hogy ezek nagy örömet szereznek nekem, és ezzel is megerősítette hosszan tartó barátságunkat.” Feri bácsi élete alkonyán sok betegséggel és nehézséggel küzdött, de tele volt munkával, tervekkel és mindig mosolygott. Harcos volt és optimista, aki a betegségek és később csonttörések ellenére is dolgozott, és szenvedélyének élt élete utolsó pillanatáig. 2025. március 13-án hunyt el, 88 éves korában.

összeállította: Juraj Stern

Sikeres édesapja tiszteletére rendezte meg Tomi Kid a Kovács Pál-emlékestet

Kovács Pál tavaly örökre itt hagyta szeretteit. Sikeres ökölvívó volt, akinek nevéhez számtalan sportgyőzelem fűződik. Büszke fia, Tomi Kid Kovács az ő nyomdokaiba lépett. A kis Tomi számára az édesapja volt a fő inspiráció, hogy bokszolni kezdjen. „Édesapámmal jártam edzésekre a Sportcsarnokba, ott lófráltam. Emlékszem a hatalmas boksz-zsákokra, ahogy alattuk szaladgáltam, figyeltem a bokszolókat, magamba szívtam ezt a légkört, ebben éltem” – mesélte Tomi Kid Kovács. A sportoló bokszklubot alapított, majd 2008-ban profinak állt. Nemzetközi bajnokságokat nyert, világbajnok, Európa-bajnok, interkontinentális bajnok lett. Végül édesapjával közösen, saját kezükkel építették fel a taksonyfalvai bokszakadémiát. Kovács Pál 1973-ban Csehszlovák bajnok volt, többszörös szlovák bajnok, és ő volt az első szlovák bokszoló, aki Kubában is bokszolt. „Ismertem a sikereit, mesék helyett az ő versenykönyvét nézegettük. Valódi mesék voltak ezek az ellenfeleiről, meccseiről, győzelmeiről, vereségeiről. Apunak kemény ütései voltak, azt mondták róla: „Pali, akit eltalál, az kidől” – emlékezett vissza a sikeres bokszoló, akinek édesapja, Kovács Pál 2024. október 13-án hunyt el. Fia, Tomi Kid számára azonban

sosem távozott – ma is érzi a közelségét, és mélyen a szívében őrzi. Ezért is szervezett nemrégiben egy különleges gálát elhunyt apja tiszteletére, amiről így nyilatkozott: „Édesapám ezt megérdemli, és biztosan fentről nézett minket. 2025. április 5-re meghívtam régi ellenfeleket, barátait, azt akartam, hogy élvezzék ezt az estét. Ott voltak a tanítványaim is. Ez az este nem a versengésről szólt – mindenki győztes volt.” A Kovács Pál-emlékest résztvevői biztosan megható élményekkel gazdagodtak. A bokszringben 15 mérkőzés zajlott. Az esemény ezen túl minden évben megrendezésre kerül, és Tomi Kid Kovács már most előkészületeket tett a következő évre. A különleges esemény szervezése mellett továbbra is szeretett hivatásában marad, hiszen – ahogy ő mondja – a boksz az élete. Nyolcadik éve a Szlovák Ökölvívó Szövetség elnöke, és tapasztalatait a következő generációnak adja át. „A boksz nagyon sok mindent megtanított, gyakran voltak mélypontjaim, nem mindig voltam a reflektorfényben. A sport a megfelelő példa rá, hogy amennyit beleteszel, annyit kapsz vissza. Pontosan úgy, mint az életben: meg kell dolgozni azért, hogy elérj valamit” – teszi hozzá Tomi Kid Kovács.

szöveg: Bc. Z. Gregorová, fotó: Megy Hlavačková és a Kovács család archívuma

A Vajanský utca átalakításai (1. rész)

Egy másik rálátás a mai Vajanský utcára, amelynek háza az utca teljes hosszában lebontásra kerültek. Az üzlethelyiségek hiánya volt az oka annak, hogy a 60-as években a családi házakat átalakították kis üzlethelyiségekké. Az utca Taksony és Felsőszeli felé vezetett. Ez az út a XX. század elején nagyon frekvenciálttá vált, ezért a közlekedés egyszerűsítése céljából 1912-ben vasúti felüljáró épült a hasonlóan frekvenciált vasútvonal fölül.

szöveg és fotó a „Múlt ma van” című könyvből
őszéállította Juraj Stern

A Vajanský utcai házakat a város többi utcájának házaihoz hasonlóan lebontották. A XX. század 70-es éveiben minden földszintes háznak át kellett adnia a helyét az új építményeknek. A képen az utolsó házak egyike látható a Taksony felé vezető úton, így is nevezték – a Taksonyi út. Annak az öt utcának az egyikéről van szó, amelyek a város felső részén található nagy kereszteződésébe torkolltak. Ma ennek a kereszteződésnek a helyén, a városi hivatal előtt egy körforgalom található.

Galántán rendezték meg Szlovákia első okuloplasztikai kongresszusát

Idén márciusban egy kivételes szakmai eseményre került sor Galántán, amely mérföldkövet jelent a szlovákiai szemészet történetében. Az első Szlovák Okuloplasztikai Kongresszust 2025. március 13–14-én tartották a Galanta Hotelben, Szlovákia és Csehország minden részéről vonzotta a legjobb szakembereket, és teret teremtett az okuloplasztikai sebészet legújabb eredményeinek megosztására. „A tavalyi rotterdami okuloplasztikai kongresszus inspirált bennünket. A rendezvény kiválóan volt megszervezve, magas szakmai színvonalat képviselt, és ez motivált minket arra, hogy hasonlótt hozzunk létre itt, Galántán is” – magyarázta Dr. Monika Ilavská, PhD, a galántai Medilux Szemészeti Központ vezető szakorvosa és a kongresszus főszervezője. Az okuloplasztikai sebészet elsősorban egyszerű szemhéjkorrekciónak tűnhet, valójában azonban a szemészet igen összetett területe. „Nemcsak egészségügyi vagy esztétikai okból végzett szempillakorrekciókat foglal magában, hanem daganatok eltávolítását, a szempillák helyzetének rendellenességeinek kezelését, illetve a szemöldök lógásának műtéti korrekcióját is” – tette hozzá a tapasztalt szemorvos. A kongresszuson összesen 82 szemész szakorvos vett részt Szlovákia minden részéről, többségük már szakvizsgázott, klinikai

tapasztalattal rendelkező orvos volt. A kétnapos szakmai program 24 előadást és 8 gyakorlati workshopot foglalt magába, ahol a résztvevők különféle sebészeti technikákat próbálhattak ki. A külföldi vendégek között szerepelt Dr. Zdeněk Kasl, PhD (Plzeň Egyetemi Kórház) és Dr. Adam Kopecký (Ostrava Egyetemi Kórház), akik a szakma csúcsát képviselik Csehországban. A rendezvény védnöke Prof. MUDr. Petr Kolář, PhD, MPH, MBA, a Szlovák Szemészeti Társaság elnöke volt. A kongresszuson Dr. Monika Ilavská egy teljesen új, súlyos ptosis kezelésére alkalmas sebészeti eljárást is bemutatott, (felső szemhéj lecsüngése), amelyet nemrég vezettek be a Medilux központban. „Az okuloplasztika művészet – az orvos ké-

zügyességét, kreativitását és a különböző módszerek kombinációját igényli. Minél több technikát ismer az orvos, annál jobb eredményeket érhet el” – vallja a főszervező, aki nemcsak kollégáival és ápoló csapatával, hanem lányával, Lucia Ilavskával közösen szervezte meg az eseményt. Lucia a rendezvény vizuális és szervezési részéért felelt. A program tematikus blokkokra tagolódott: bevezetés az okuloplasztikába, szempillák helyzeti eltérései, ptózis és daganatok kezelése. Az eseményen nemcsak szemészek, hanem bőrgyógyászok, patológusok és aneszteziológusok is részt vettek. A szakmai részt egy társasági est egészítette ki, amely kiváló lehetőséget adott a kötetlen beszélgetésekre és kapcsolatépítésre is. A kongresszus helyszínéül a Galanta Hotel és a Viktória Panzió szolgált, méltó környezetet biztosítva az eseménynek és a vendégek elszállásolásának. „A résztvevők pozitív visszajelzései és a szakmai elismerés nagy örömmel töltött el bennünket. Kollégáink értékelték az előadások minőségét, a workshopokon való gyakorlás lehetőségét és az együtt töltött időt. Ez megerősített minket abban, hogy jó úton járunk” – értékelte a kongresszust Dr. Monika Ilavská, PhD.

szöveg: Mgr. Mária Májeková
fotó: Adam Achs

Csaknem 40 éve tanít Galántán ugyanabban az iskolában Mgr. Jaroslav Plank

Március végén, a pedagógusnap alkalmából hagyományosan megemlékezünk a pedagógusok munkájáról, akik odaadásukkal és elhivatottságukkal a jövő generációit formálják. Ezek közé a kivételes személyiségek közé tartozik Mgr. Jaroslav Plank is, aki immár közel négy évtizede foglalkozik fiatalok nevelésével és oktatásával Galántán. A galántai születésű Plank már gyermekkorától közel állt a tanári pá-

lyához. Pedagóguscsaládból származik – a közvetlen családjában öten is tanárok voltak. Kilencéves koráig a nagyszüleinél nevelkedett, nagyapja, Anton Pečenadský, sokáig volt az egykori Fučík utcai alapiskola (ma Štefánik utcai alapiskola) gondnoka. „Szinte az egész napomat az iskolában és az iskolaudvaron töltöttem. A tanító néni csak úgy hívtak: az Iskola Gyereke” – emlékszik vissza mosolyogva a tapasztalt pedagógus. Az 1982-es galántai gimnáziumi érettségi után egyszerre nyert felvételt a Jan Evangelista Purkyně Katonai Főiskolára Hradec Královében és a Nyitrai Pedagógiai Főiskolára. Végül az utóbbit választotta, és 1982–1987 között elvégezte az általános műveltségi tantárgyak tanárképzését, matematika–biológia szakirányon. Szakmai pályafutása 1987-től elválaszthatatlanul összefonódik a galántai SZNF-lakótelepi Alapiskolával, ahová Ivan Papp akkori igazgató hívására érkezett. Először az iskolai klub nevelője volt, majd egy

év kötelező katonai szolgálat után már tanárként tért vissza, amikor átvette kollégája, L. Tóth osztályát. Érdekeség, hogy maga is az első galántai sport-atléतिकai osztály tanulója volt (még a Šverma utcai alapiskolában), ahol a felvételin az első helyen végzett. Talán ezért is kezdett el már pályája kezdetén osztályfőnökként tevékenykedni sportosztályokban – és ezt a mai napig megszakítás nélkül folytatja. Pedagógusi karrierje során vezette a természettudományi tantárgybizottságot, jelenleg pedig a matematika és információfeldolgozás tantárgybizottság vezetője. Tanítványai számos sikert értek el matematikai és biológiai olimpiákon. Kiemelkedő azonban környezeti neveléssel és turizmussal kapcsolatos hosszú távú tevékenysége is. Tizenöt éven át vezette a „Szlovákiai tanösvények” projektet – kirándulásokat, amelyek a természetjárást ötvözték környezetvédelmi, ökológiai és kulturális neveléssel. Négy évig koordinálta az országos „Élet fája” projektet is, amely a környezetminőség figyelésére irányult – tanítványai e munkájukért elismerésben részesültek. Rendszeresen szerve-

zett iskolai kirándulásokat a Magas-Tátrába is, ahol az alpesi túrákat természetvédelmi neveléssel, földrajzi ismeretekkel és ökológiai tudatossággal kötötte össze. Mi győzte meg Jaroslav Plankot arról, hogy egész szakmai pályáját az SZNF-lakótelepi Alapiskolához kösse? „Az új iskolai épület, a hozzáértő vezetés, a sportosztályok, a kiváló tantestület, amelytől sokat tanultam – különösen L. Hlaváč barátomtól, aki már közel 40 éve a kollégám, és bevezetett a pályára –, valamint az új, fiatal kollégák, akik mindig hoztak valami újat, ami előrevihette a munkánkat. De emellett a legmodernebb iskolai felszerelések, a sportosztályos diákokkal való munka és főleg az ő sikereik nyújtottak jóleső érzést.” Bár szerinte a tanári munka ma már túlzott stresszel és magas munkaterheléssel jár, mégis rengeteg örömet talál benne. Leginkább a diákok és szülők elégedettsége, a sikeres középiskolai felvételik, a diákok további érvényesülése, illetve az egykori tanítványok visszatérése és a velük való találkozások azok, amik újra és újra megerősítik benne hivatása értelmét. Hosszú pályája során rengeteg kollégát ismert meg, és maga is százakat formált. Milyen szerinte a jó pedagógus? „Elsősorban pozitív viszonyban kell lennie a diákokkal, empátikusnak kell lennie, hatékonyan kell tudnia utasításokat és információkat közvetíteni, jól kell kommunikálnia – bátorítani, inspirálni, kezelni a problémás helyzeteket, fejleszteni a tanulók gondolkodását, és új nézőpontok felé vezetni őket. A jó pedagógus barátságos, igazságos, mértéktartóan szigorú, de ugyanakkor szeretetteljes. Soha nem szabad lebecsülnie a diákokat, sem „jó” vagy „rossz” kategóriákba sorolni őket, és különösen nem szabad őket nevetség tárgyává tenni. Ezzel szemben erősíteni kell önbizalmukat, kellemes légkört kell teremtenie az osztályban, és állandóan képeznie

kell magát.” Hozzáteszi: mindig igyekezett elválasztani a munkát a magán- és családi élettől – kezdetben ez sikerült is, de ma a tanári munka ezt már sokszor nem engedi meg. „A pedagógusokkal szemben sok olyan elvárás támasztanak, amelyet munkaidőben nem lehet teljesíteni, ezért gyakran esténként, hétvégén dolgozunk – sokszor a család rovására.” Ezért szabadidejében igyekszik feltöltődni: feleségével együtt túráznak, kerékpároznak, úsznak és utaznak, hogy megőrizze a testi-lelki frissességet, ami a hivatásukhoz szükséges. Végül hozzáfűzi, hogy bár a tanári hivatás nagyon nehéz és a mai napig nem eléggé megbecsült, mégis rendkívül szép, fontos és jövőbe mutató. A fiatal pályakezdőknek ezért öt lelki egyensúlyt segítő alapelvet ajánl: nyugalom, figyelmesség, kommunikáció, támogatás és egység. „Ha minél több tehetséges fiatal szeretnének a pedagógusi pályára vonzani, biztosítanunk kell számukra a kényelmes munkakörülményeket és a harmonikus magánélet lehetőségét.”

A tanítónő, akire a galántai diákok szívesen emlékeznek vissza:

PaedDr. Marta Pajtášová

Mind a mai napig megszólítják őt egykori tanítványai. Szívesen váltanak vele néhány szót, nosztalgiaznak a régi időről. Ez is bizonyítja, hogy PaedDr. Marta Pajtášová tanítónő és igazgatónő hosszú pedagógiai pályafutása alatt nemcsak tudását adta át a gyerekeknek, hanem türelmét és szeretetét is. Bár ma már megérdemelt nyugdíjas éveit tölti, továbbra is rendkívül aktív, és nem szakadt el szeretett iskolájától. Az interjúban többet is elárult magáról.

PaedDr. Marta Pajtášová Diószegen kezdte pedagógusi pályáját. Házasságkötése után férjével Galántán telepedtek le. Később megszületett fiuk, Paľko, majd tanítónőként egy kis létszámú iskolában tanított Hódi községben. „Ott kemény képzést kaptam, a 3–4. évfolyamokat tanítottam. Bár az igazgatónő sokat segített, ez egy nehéz időszak volt számomra. Aztán megszületett második fiam, Marek, majd a kis iskolákat megszüntették. Később Galántán tanítottam – először a mai bíróság épületében, majd az Észak lakótelepen, ahol 23 évig voltam igazgatónő” – emlékezett vissza a tanítónő. Mikor fogalmazódott meg benne, hogy a tanári pályára lép? „Már kislányként is kacérkodtam a gondolattal. A babákat és a testvéreimet tanítottam, mindenki a diákom volt. Mindig is vágytam erre, és valóra is vált az álmom. A Nyitrai Pedagógiai Főiskolán végeztem, az 1–5. évfolyam tanítására szereztem képesítést, valamint orosz nyelvből. Később etikaoktatást is tanultam, majd doktoráltam” – mesélte Marta Pajtášová, aki őszintén elárulta, hogy imádta a munkáját, szerette a tanítványait és a kollégáit is. Volt példaképe a pedagógusi pályán? „Természetesen. Udvarnokról származom, és az

első osztályban Čifáryová (később Medová) tanító néni tanított, ő volt a példaképem. Felnőttként, már férjes asszonyként is szívesen látogattam meg őt. Mindig azt mondtam, szerencsém volt a tanáraimmal, akik hatással voltak rám, és inspiráltak. Amikor én is tanítani kezdtem, nagyon szerettem volna, ha majd az én tanítványaim is emlékeznek rám” – mondta el a tanítónő, akinek célja volt az oktatás megújítása is, amit sikeresen megvalósított. Ő volt az egyik úttörője Dalton-terv szerinti oktatás bevezetésének a galántai Észak lakótelepi alapiskolában, amit kollégaival közösen valósítottak meg. „Brnóba jártunk tapasztalatot szerezni, később több tanár is csatlakozott. Volt egy időszak, amikor az alsó tagozaton mindenki ezt a haladó módszert alkalmazta, ahol a tanulók a saját tempójukban haladhettek. Egyesek írtak, olvastak, míg a többiek lassabban haladtak, de örültek, hogy nem volt rajtuk nyomás” – emlékezett vissza Pajtášová. A különleges oktatási módszer mellett bevezette az iskolában a zenei nevelés kibővített oktatását is, melyet Daniel tanár vezetett, és diákjaival szép eredményeket ért el. Létrehozták a „Severáčik” énekkart is. Ez az iskola máig a szívügye maradt. Pajtášová tanítónő ugyan már nyugdíjas, de alkalmanként helyettesít kollégákat, így továbbra is kapcsolatban maradt az iskolai élettel. Vajon úgy látja, a mai gyerekek már nem olyanok, mint régen? „Már nem vagyok napi kapcsolatban a gyerekekkel, de látom, hogy mások. Örülök, ha vágnak a tudásra, de elszomorít, amikor csak a mobil érdekli őket. Régen a gyerekek kedvesek, gyermeketeg lelkületűek, nyitottak voltak. Ma sokukból hiányzik az alázat és

a tudás iránti vágy.” A kedves Marta néni úgy gondolja, hogy a tanári hivatás sosem volt kellően megbecsülve, ő mégis hűséges maradt hozzá, mert nagyon szerette. Úgy véli, 43 éves pályafutását a 2008-as Szent Gorazd-érem koronázta meg, amelyet pedagógusnapon az Oktatási Minisztérium ítelt oda neki. Ma is aktív életet él – szeret sütni, keresztretjtvényt fejteni, életrajzi könyveket olvasni és olyanokat, amelyek az élet értelmét fejtetik, továbbá sétálni, kertészkedni, és a családjával foglalkozni. Unokájával még egy kalligráfia-tanfolyamot is elvégzett. Boldog, amikor meglátogatják egykori kollégái, és együtt újra úgy nevetnek, mint régen.

szöveg: Bc. Zlatica Gregorová, fotó: Marta Pajtášová

KINO DK GALANTA - MÁJ-

1. 19:00 NÁHODOU SOM NAPÍSALA KNIHU
2. 16:30 MINECRAFT VO FILME
2. 19:00 THUNDERBOLTS*
2. 21:30 UNTIL DAWN
3. 15:00 EGY MINECRAFT FILM
3. 17:00 THUNDERBOLTS*
3. 19:30 THUNDERBOLTS*
4. 15:00 MINECRAFT VO FILME
4. 17:00 THUNDERBOLTS*
4. 19:30 THUNDERBOLTS*
8. 19:00 VÉLETLENÜL ÍRTAM EGY KÖNYVET
9. 16:30 DOBRODRUŽSTVO NA DIVOKOM ZÁPADE
9. 19:00 KDE KONČÍ LÁSKA
9. 21:30 ROSARIO: KLIATBA
15. 19:00 NEOBRŮSENÝ DIAMANT
16. 16:30 TENISKY LIMITKY
16. 19:00 THUNDERBOLTS*
16. 21:30 NEZVRATNÝ OSUD: POKRVNÉ PUTO
17. 15:00 TENISKY LIMITKY
17. 17:00 PANDA A JA
17. 19:30 SURFER
18. 15:00 DOBRODRUŽSTVO NA DIVOKOM ZÁPADE

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!

- - Film so slovenským dabingom alebo slovenskými titulami
- - Film s maďarským dabingom. (Szinkronizált film)

18. 17:00 MOON, A PANDA
18. 19:30 KDE KONČÍ LÁSKA
22. 19:00 MISSION: IMPOSSIBLE - POSLEDNÉ ZÚČTOVANIE
23. 16:30 LILO A STITCH
23. 19:00 MISSION: IMPOSSIBLE - POSLEDNÉ ZÚČTOVANIE
23. 21:30 VÉGSŐ ÁLLOMÁS: VÉRVONALAK
24. 15:00 LILO ÉS STITCH
24. 17:00 SURFER
24. 19:30 MISSION: IMPOSSIBLE - A VÉGSŐ LESZÁMOLÁS
25. 15:00 LILO A STITCH
25. 17:00 MISSION: IMPOSSIBLE - A VÉGSŐ LESZÁMOLÁS
25. 19:30 MISSION: IMPOSSIBLE - POSLEDNÉ ZÚČTOVANIE
29. 19:00 KARATE KID: LEGENDY
30. 16:30 LILO A STITCH
30. 19:00 HIGH SCHOOL HEIST
30. 21:30 DUCH TEMNOTY
31. 15:00 LILO ÉS STITCH
31. 17:00 MINECRAFT VO FILME
31. 19:30 KARATE KÖLYÖK - LEGENDÁK

Predaj a predpredaj vstupeniek je zabezpečený v pokladni kina vždy 1 hod. pred premietaním, na celý mesiac vopred. Žiakom, študentom, dôchodcom a držiteľom preukazov ZŤP a ZŤP-S poskytujeme zľavy. Vstupenky si môžete zakúpiť online na našej web stránke www.kino-galanta.sk

Riporterünk egy napot töltött Galánta Város Közterület-fenntartó Vállalatánál

Csütörtök, április 7., nem sokkal reggel hét óra után lépek be Galánta Város Közterület-fenntartó Vállalatának (TSMG) telephelyére. Míg a legtöbb lakos még alszik vagy csak ébredszik, itt már 5:30 óta nagy a nyüzsgés – munkabeosztás történik, telefonokat intéznek, indulnak az autók. Épp egy reggeli rituálé szemtanúja vagyok, amely minden munkanapon megismétlődik. Ma lehetőségem nyílik belesni a városi szolgáltatások kulisszái mögé, amelyek nélkül a város működése elképzelhetetlen lenne, és egy teljes napot tölthetek azokkal, akik a város tisztaságáért és rendjéért felelnek.

A telephelyen már hajnalban nyüzsgés van

Mielőtt terepre indulnánk, hogy megnézzük, hol dolgoznak már a TSMG munkatársai a városban, Mgr. Miroslav Štibráni, az üzemeltetési vezető és a szállítási vezető helyettese fogad, és tájékoztat arról, mi minden zajlik épp és mi várható a nap folyamán – hogy a városban épp kipróbálnak egy új fűnyíró, a város utcáit seprőautó tisztítja, a nők gyomlálni mennek a városi művelődési központ elé, és a mai napra nagyméretű hulladék-gyűjtést is ütemeztek. Úgy tűnhet, itt minden nap ugyanúgy indul, de ez nem így van. „A galántai vásár idején én már 3:30-kor itt vagyok, hogy kinyissam a kaput” – teszi hozzá Štibráni, aki néha még a portásnál is korábban érkezik, hogy még a reggeli munkabeosztás előtt körbejárja a várost. Telefonja közben máris csörögni kezd. Belépve a TSMG vezetőségi épületébe, ő mutatja be a vállalat reggeli rutinját.

Az igazgató gondoljai: kevés pénz, sok munka

Az irodában Katka Vargová titkár-nő mutatkozik be, majd rögtön üdvözlő maga az igazgató, Mgr. Arnold Popluhár, a Galántai Közterület-fenntartó-vállalat (TSMG) vezetője is. Elmondja, hogy épp az újjáépítés alatt álló Renezsánsz kastélyba indulnak segíteni néhány munkában. Némi frusztrációval teszi hozzá: „Sok olyan feladat akad a városban, ami hirtelen ránk hárul,

pedig nincs is hozzá kompetenciánk. Régebben az egész városért feleltünk, beleértve a temetőt és a szökőkutakat is, akkor 73 alkalmazottunk volt. Most már csak 57, a pénzt elvették, de a munka nem csökkent – inkább nőtt. Rengeteg mindent továbbra is mi csinálunk.” Ezután felsorolja a főbb tevékenységeiket: zöldfelületek gondozása, körforgalmak karbantartása, fák ültetése, hulladékgazdálkodás, szelektálás, illetve a komposztálóüzem, ahol új rostálógépet is beüzemelték. „Kiváló minőségű komposztot állítunk elő, amit a Galakarta-tulajdonosok kedvezményesen vásárolhatnak meg” – magyarázza. Két területet emel ki a legfontosabbként: „Számunkra a faültetés és a szelektív hulladékgyűjtés a kulcsfontosságú. Itt húsz éve nem vágunk ki fákat, pedig ki kell. Nem akarom, hogy olyan tragédia történjen, mint Nyitrán, ahol egy kidőlt fa megölt egy gyereket. Ha ma nem vágjuk ki az előregedett fát és nem ültetünk helyette újat, húsz év múlva már se öreg, se új nem lesz. Gondoljunk a gyerekeinkre, unokáinkra.”

Az irodából terepre

A napi program áttekintése után az üzemvezetővel együtt autóba ülünk, és elindulunk Galánta utcáira. Útközben elhaladunk egy utcaseprő jármű mellett a neogótikus kastélynál, majd megállunk egy kis utcában a templom mögött, ahol a munkások épp egy új mulcszóó fűnyíró próbálnak ki. A motor hangosan beindul, a levegőt lassan betölti a frissen vágott fű illata. Alighogy megálltunk, egy közeli lakóház lakója azonnal kérdőre von minket: „A TSMG-től vannak? Miért nincs levágva a fű a lakásunk előtt?” A zöldterület-gondozási vezető és az igazgató türelmesen elmagyarázzák: ősszel mindenütt lenyírták a fűvet, még mielőtt téliesítették a gépeket. Valószínűleg a fű le lett vágva, de egyes helyeken gyorsabban nőtt, másutt kevésbé – ez sokféle tényezőtől függ.

Nagyméretű hulladék gyűjtése

Továbbmegyünk a Vasutas utcára, ahol épp a nagyméretű hulladék gyűjtése zajlik az előre meghatározott ütem-

terv szerint. Az emberek régi bútorokat, matracokat, már használhatatlan holmikat hoznak. Amint egy konténer megtelik, elszállítják, és rögtön üreset hoznak a helyére. A gyűjtés 7:00 és 13:00 óra között zajlik négy helyszínen, mindenhol két munkatárs segíti a lakosokat a hulladék pakolásában. Miroslav Štibráni elmondja, milyen összetett feladat ezeknek a gyűjtéseknek a megszervezése: „A nagyméretű hulladék gyűjtését és a szelektív hulladékgyűjtést is alaposan meg kell terveznem. Mindennek összhangban kell lennie.” Hozzáteszi, hogy a nagyméretű hulladék gyűjtése után a konténereket az újrahasznosító telepre szállítják, ami 13:00-kor nyit.

Az élvonalban: a kukások élete

A következő megállónk a Szép utcában van, ahol szemétszállítók dolgoznak teljes erőbedobással.

„Ők a legügyesebb szemétszállítók” – mondja mosolyogva, büszkén a vezetőjük, Štibráni. Hangjából nem udvariasság, hanem valódi tisztelet hallatszik. Egyikük, Janko, leveszi kesztyűjét, és odalép hozzánk. Bár poros a munkaruhája, a szeme élénken csillog. „A Covid idején kerültem ide dolgozni” – kezdi csendesen, de határozottan. – „De a mai napig nem tudom megszokni, hogy sokan úgy bánnak velünk, mintha mi magunk lennénk a szemét, amit összeszedünk.” Rámutat egy kollégájára, aki épp nehéz kukát emel fel: „Ez az ember legyőzte a rákot. Azért dolgozik itt, mert az orvosa mozgást javasolt neki. Az emberek nem látják, milyen történeteket hordozunk a hátunk mögött. Csak a mellényt és a kukásautót látják.” Előhúzza telefonját, és megmutat egy képet: a vegyes hulladék közé építési törmeléklet dobta, ami tönkreteheti a járművet. Majd sorolja, milyen kihívásokkal szembesülnek még a helytelen szelektálás mellett: „Sokan bent hagyják a kukát az udvaron, de nekünk tilos magánterületre bemenni. Minden lakos köteles reggel 7:00-ig az út szélére kirakni a kukát.” Štibráni hozzáfűzi: „Ha valaki azt mondja, hogy nem vittük el a szemetet, le tudjuk ellenőrizni

a kamerafelvételeken. Megnézzük a videót, és megkérdem: tényleg kint volt a kuka az utcán, nem csak a ház mellett, és időben?” A kukásautók kamerái gyakran szolgálnak könnyörtelen bizonyítékkal, amely mellett az üres kifogások eltörpülnek.

A szeparálócsarnok ajtaján túl

Gyorsan ebédelünk, hogy erőt gyűjtünk a következő állomáshoz – ez pedig a szeparálócsarnok. Az első, ami szembeötlik, az a hatalmas szeméthalom. Első pillantásra főleg műanyag és papír – de köztük ott hever sok minden, ami nem oda való. Kommunális hulladékkal teli zacskók, ételmaradékok, sőt, néhány üvegpalack és építési törmelék is. Egy nagy kutyasz, ahol már nyoma sincs a szelektálás szándékának – csak a közöny bizonyítéka maradt. Elsőre talán kaotikusnak tűnik minden, de

legfőképp azok iránt az emberek iránt, akik nap mint nap benne dolgoznak – kezükkel a szemétkben, mégis olyan rendezéssel, ami talán sokunkból hiányzik a szelektálás során.

Gyűjtőudvar: szolgáltatás a lakosoknak

Kilépve a csarnokból friss levegőt szívnunk, és átsétálunk a gyűjtőudvarhoz, ami épp most nyit. „Délután egy körül, amikor véget ér a nagy méretű hulladék gyűjtése, ide küldik a konténereket” – magyarázza Štibráni. Bemutatja nekem a gyűjtőudvar vezetőjét, Šipošovát, aki épp az első látogatók érkezését ellenőrzi. „A gyűjtőudvar 13:00 és 18:00 között van nyitva, ingyenes szolgáltatás a galántaiak és a környező városrészek számára” – mondja Šipošová, aki arról is mesél, milyen kiegészítő szolgáltatásokat nyújtanak. „Ha valaki zöldhulladékot hoz a kertjéből, nálunk

ruhadarabokat, cipőket vagy betondarabokat. „Fel kell vágnunk a zsákokat, hogy megnézzük, nincs-e bennük nem odavaló anyag. Volt már, hogy egy egész csomag pelenkát, befőttesüvegeket találtunk... Ezután gond van a gépekkel.” Felül a rakodógépre, és áthelyezi az anyagot az új rostálógépbe. A gép zúgva elindul, és a túloldalán fekete, morzsálékos, tápanyagban gazdag anyag jön ki – a komposzt.

Ők tartják működésben Galántát

A komposztálóból visszaindulunk a TSMG telephelyére, együtt a terepről visszatérő dolgozókkal. A városban még mindig folyik a fűnyírás, de a kukások már a járműveik karbantartásán dolgoznak. „Akik a nagyméretű hulladék gyűjtését végezték, most segítenek a fű behordásában” – mutatja Štibráni a városi munka utolsó mozzanatait. Az irodában még ellenőrzi, hogy minden feladat el lett-e végezve, majd előkészíti a következő napi munkabeosztást. Ahogy elhagyom a telephelyet, tudatosan bennem, mekkora gépezet áll amögött, hogy a város tiszta, a fű lenyírva, a környezetet virágok díszítik, és hogy a szemét nem önti el az utcákat. Ez nemcsak a gépekről, a konténerekről és a fűnyírókról szól. Ez az emberekről szól – azokról, akiket gyakran észre sem veszünk. A TSMG alkalmazottairól, akik nap mint nap végeznek kemény, láthatatlan munkát. Nélkülük Galánta nem működne. És legfőképpen – ez rólunk is szól. Arról, hogy mikor ismerjük be végre: a felelősség a szeméért, a fákért, a rendért az utcákon nemcsak az övék, hanem mindannyiunké. És holnap reggel, amikor a galántaiak többsége még alszik, a TSMG munkatársai már újra kint lesznek a terepen. Láthatatlan hősök, akiknek munkáját csak akkor vesszük észre – ha nem végzik el.

szöveg, fotó: Mgr. Mária Májeková

valójában mindennek megvan a helye. A dolgozók a szalag mellett állnak, és kézzel válogatnak, amit csak lehet – műanyagot a műanyaghoz, papírt egy másik kupacba. Itt derül ki igazán, hogyan szelektálnak az emberek. „Talán 38,54% volt a szelektíven gyűjtött hulladék aránya, most viszont csak 36,88%, tehát 1,66%-kal csökkent” – állapítja meg Štibráni, miközben a telefonján mutatja a statisztikákat. Galántán még mindig kevesen szelektálnak, pedig – más városokkal ellentétben – itt csökkent a hulladékszállítási díj. „Az emberek azt hiszik, hogy minden egy helyre megy – és első pillantásra tényleg úgy tűnik, de nem így van. Itt mindent újra szétválogatunk. Kézzel, darabról darabra” – hangsúlyozza Štibráni. Minden hulladéktípusnak megvan a maga helye. Látom, hogy ez a munka nem könnyű. A dolgozók órákig állnak a szalag mellett, és bár az ajtó nyitva van, a levegő nehéz. Nyáron még rosszabb – a hőség és a szag olyan környezetet teremt, amit sokan pár percig sem bírnának. A szétválogatott hulladékból készült bálákat aztán elszállítják további feldolgozásra. Elismeréssel távozom. Nemcsak azért, mert hatalmas rendszer áll a hulladékválogatás mögött, hanem

kedvezményesen vásárolhat feldolgozott komposztot. Ez nagyon jó, mert így 100%-osan hasznosítjuk azt, amit az emberek idehoznak” – teszi hozzá bizakodóan, és megemlíti, hogy idén különösen szép és jó minőségű a komposzt. Végigsétálunk az udvaron, ahol rendezetten, konténerekben elhelyezett hulladékkupacokat látok – ágak, fű, levelek. „Ezt mind elviszik Zámka lúkára, ahol további feldolgozásra kerül” – mutatja Štibráni.

Komposztáló: új élet a hulladékból

Galántától nem messze, Zámka lúkán található a komposztáló – itt végzi a biológiailag lebomló hulladék. Ahogy belépek, magasra halmozott zöldhulladék-kupacokat látok: ágak, levágott fű, levelek, zöldség- és gyümölcsmaradékok, sőt ételmaradékok is a galántai háztartásokból. „Ez mind átalakul jó minőségű komposztá, amit aztán trágyaként használnak fel” – magyarázza Ondrej, a komposztáló dolgozója. „Ha az emberek lelkiismeretesebben válogatnák a biohulladékot, még többet tudnánk előállítani” – teszi hozzá csalódottan, majd elmondja, hogy a konyhai hulladékokban sokszor találunk

